

1498

Κ. Ξ. ΠΑΠΑΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΥ

Καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου
τῶν θηλέων (Ἄρσκειου)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ
ΚΑΙ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ
Δ' ΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Τιμᾶται δραχ. 3.50

Ἄριθμὸς ἀδείας 48852—7—10—929

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΔΗΜ. Ν. ΤΖΑΚΑ, ΣΤΕΦ. ΔΕΛΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΙΑΣ
81 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 81
1929

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1498
Κ. Ξ. ΠΑΠΑΝΙΚΗΤΟΠΟΥΛΟΥ

Καθηγητοῦ τῶν Μαθηματικῶν τοῦ ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου τῶν
θηλέων (Ἀρσαλείου).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ
ΚΑΙ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ

Δ' ΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

ΔΗΜ. Ν. ΤΖΑΚΑ, ΣΤΕΦ. ΔΕΛΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΙΑΣ

81 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 81

1929
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν
τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τῶν ἐκδοτῶν.

Handwritten signature in cursive script, likely belonging to the publisher or author.

Τύποις: «ΕΛΛΑΣ» Παλασσηρίου καὶ Μοσκόβου
Μακεδονίας 10

ΑΚΕΡΑΙΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Έκτανάληφισ τῶν ἀριθμῶν 1 ἕως 1000.

Α'.

- 1) Ἐνα παιδί ἀγόρασε καραμέλες μὲ 40 λεπτά καὶ βόλους μὲ 50 λεπτά. Πόσα λεπτά ξόδεψε ;
- 2) Πόσα λεπτά κάνουν 30 λεπτά καὶ 20 λεπτά ; 40 καὶ 20 ; 60 καὶ 20 ; 70 καὶ 20 ; 80 καὶ 20 ; 90 καὶ 20 λεπτά ;
- 3) Πόσες δραχμὲς κάνουν 30 δραχμὲς καὶ 30 δραχμὲς ; 30 καὶ 40 ; 30 καὶ 60 ; 30 καὶ 50 ; 40 καὶ 60 ; 50 καὶ 60 ; 70 καὶ 70 δραχμὲς ;
- 4) Πόσες δακάδες κάνουν 60 δακάδες καὶ 60 δακάδες ; 60 καὶ 70 ; 70 καὶ 80 ; 80 καὶ 90 ; 90 καὶ 50 ; 90 καὶ 90 δακάδες ;
- 5) Ἐνα παιδί ἀγόρασε κόλλες χαρτί μὲ 120 λεπτά καὶ ἓνα μολύδι μὲ 80 λεπτά. Πόσα λεπτά ἔδωσε ;
- 6) Πόσα λεπτά κάνουν 130 λεπτά καὶ 50 λεπτά ; 140 καὶ 60 ; 150 καὶ 70 ; 160 καὶ 80 ; 180 καὶ 70 ; 190 καὶ 60 ; 270 καὶ 50 ;
- 7) Πόσες δραχμὲς κάνουν 120 δραχμὲς καὶ 25 δραχμὲς ; 150 καὶ 35 ; 130 καὶ 65 ; 250 καὶ 45 ; 460 καὶ 27 ; 540 καὶ 65 ;
- 8) Γράψε τοὺς παρακάτω ἀριθμοὺς τὸν ἓνα ἀποκάτω ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ πρόσθεσέ τους.

$$\begin{array}{cccc} 65+47, & 87+56, & 79+97, & 145+68, \\ 247+59, & 470+170, & 628+285, & 308+176, \\ 375+147, & 506+297+105, & 145+178+259, & \\ & 127+345+87, & 448+290+76+8, & \end{array}$$

- 9) Ένας είχε μαζί του 170 δραχμές και ξοδέψε 50 δραχμές. Πόσες δραχμές του έμειναν ;
- 10) Πόσες δραχμές μένουν.
- α') Από τις 240 δραχμές όταν ξοδέψουμε 30 δραχμές ; 40 δραχμές ; 50 δραχμές ; 70 δραχμές ; 90 δραχμές ;
- β') Από τις 100 δραχμές όταν ξοδέψουμε 18 δραχμές ; 27 δραχμές ; 45 δραχμές ; 36 δραχμές ; 75 δραχμές ;
- γ') Από τις 350 δραχμές όταν ξοδέψουμε 25 δραχμές ; 65 δραχμές ; 75 δραχμές ; 85 δραχμές ; 32 δραχμές ;
- δ') Από τις 800 δραχμές όταν ξοδέψουμε 130 δραχμές ; 240 δραχμές ; 350 ; 460 ; 520 ; 670 ; 780 δραχμές ;
- ε') Από τις 1000 δραχμές όταν ξοδέψουμε 155 δραχμές ; 275 ; 325 ; 455 ; 565 ; 605 ; 785 δραχμές ;
- 11) Γράψε τους παρακάτω αριθμούς τον ένα αποκάτω από τον άλλον και αφάιρσε.
- 372—45, 105—28, 219—37, 345—78
536—69, 745—58, 430—174, 670—346,
845—417, 708—372, 612—285, 1000—678,
- 12) Ένας χωρικός πούλησε την πρώτη φορά 245 οκάδες σιτάρι, τη δεύτερη φορά 170 οκάδες και την τρίτη φορά 68 οκάδες. Πόσες οκάδες πούλησε ; Και πόσες οκάδες του έμειναν από τις 820 οκάδες που είχε ;
- 13) Έδωσα για λάδι 150 δραχμές, για βούτυρο 235 δραχμές και για σαπούνι 84 δραχμές. Πόσες δραχμές ξοδέψα ; Και πόσες δραχμές μου έμειναν από ένα πεντακοσάριο (500 δραχ.) που είχα μαζί μου ;
- 14) Ένας είχε 675 πρόβατα, ύστερα αγόρασε 190 πρόβατα. Πόσα πρόβατα έχει τώρα ; Και πόσα θέλει ακόμη για να τα κάνει χίλια ;

B'.

- 1) Μία οκά ζάχαρη έχει 20 δραχμές. Πόσες δραχμές έχουν 2 οκάδες ; 3 οκάδες ; 4 οκάδες ; 6 οκάδες ; 10 οκάδες ;
- 2) Κάνε τους παρακάτω πολλαπλασιασμούς.
- Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

64 × 8, 57 × 9, 46 × 11, 37 × 12, 19 × 27,
 29 × 35, 208 × 3, 219 × 4, 139 × 6, 118 × 7,
 120 × 8, 107 × 9, 325 × 3.

- 3) Η Μαρία αγόρασε με 20 δραχμές 4 πήγες ταντέλα. Πόσο έχει ή μία πήγη; Και πόσο έχουν 5 πήγες; 7 πήγες; 9 πήγες;
- 4) Με 18 δραχμές αγοράζουμε 6 δεκάδες κάρβουνα. Πόσο έχει ή μία δεκά; Και πόσο έχουν 7 δεκάδες; 8 δεκάδες; 9 δεκάδες; 20 δεκάδες;
- 5) Με 30 δραχμές αγοράζουμε 5 δεκάδες κριθάρι. Πόσο έχει ή μία δεκά; Και πόσες δεκάδες αγοράζουμε με 18 δραχμές; Με 24 δραχμές; Με 36 δραχμές; Με 49 δραχμ.;
- 6) Κάνε τις παρακάτω διαιρέσεις. *Γραδίων*
 846 : 2, 687 : 3, 795 : 5, 602 : 7, 960 : 8,
 948 : 4, 600 : 8, 882 : 9, 684 : 12,
 896 : 16, 686 : 49, 810 : 18, 342 : 19, 952 : 34.
- 7) Αγόρασα 4 δεκάδες σαπούνι με 18 δραχμές την μία δεκά. Πόσες δραχμές κάνει το σαπούνι; Και πόσες δραχμές θα πάρω πίσω (ρέστα) από ένα κατοστάρικο (100 δραχμ.);
- 8) Μία γυναίκα αγόρασε 17 πήγες χασέ με 14 δραχμές την πήγη. Πόσες δραχμές κάνει ο χασές; Και πόσες δραχμές θα πάρη πίσω από ένα χιλιάρικο (1000 δραχμ.);
- 9) Από ένα μπακάλη αγόρασα 3 δεκάδες ρύζι με 17 δραχμές την δεκά, 5 δεκάδες λάδι με 40 δραχμές την δεκά, 2 δεκάδες φασόλια με 16 δραχμές την δεκά. Πόσες δραχμές κάνουν όλα αυτά; Και πόσες δραχμές θα πάρω πίσω από 3 κατοστάρικα;
- 10) Με 246 δραχμές αγοράζουμε 3 δεκάδες καφέ. Πόσο έχει ή μία δεκά; Και πόσο έχουν οι 4, οι 5, οι 15 δεκάδες;
- 11) Αγόρασα 15 δεκάδες λάδι με 570 δραχμές. Πόσο έχει ή μία δεκά; Και πόσο έχουν 9 δεκάδες, 20 δεκάδες, 25 δεκάδες;
- 12) Μία δεκά βούτυρο έχει 100 δραχμές. Πόσο έχει ή μισή ($\frac{1}{2}$) δεκά; Πόσο το τέταρτο ($\frac{1}{4}$) της δεκάς; Και πόσο το δέκατο ($\frac{1}{10}$) της δεκάς; *Προβλημάτων*
- 13) Πόσες δραχμές είναι το $\frac{1}{2}$, το $\frac{1}{4}$, το $\frac{1}{5}$, το $\frac{1}{10}$ των 120 δραχμών; των 200; των 360; των 540 δραχμών;

Ἄριθμοὶ μεγκλύτεροι τοῦ 1000

- 1) Ἐνας χωρικός πούλησε σιτάρι καὶ πῆρε 10 κατοστάρινα. Πόσες δραχμὲς πῆρε ;
Γράψε μὲ ψηφία πόσες δραχμὲς πῆρε.
- 2) Γράψε μὲ ψηφία πόσες δραχμὲς εἶναι 2 χιλιάρινα, 5 χιλιάρινα, 10 χιλιάρινα, 28 χιλιάρινα, 75 χιλιάρινα, 100 χιλιάρινα, 280 χιλιάρινα, 945 χιλιάρινα.
- 3) Μὲ πόσα μηδενικὰ γράφομεν τὶς χιλιάδες ;
- 4) Γράψε μὲ ψηφία πόσες δραχμὲς εἶναι 6 χιλιάρινα καὶ 7 κατοστάρινα, 18 χιλιάρινα καὶ 5 κατοστάρινα, 165 χιλιάρινα καὶ 6 κατοστάρινα.
- 5) Γράψε μὲ ψηφία πέντε χιλιάδες καὶ ἑκατὸ σαράντα πέντε δραχμὲς, ἑξήντα δύο χιλιάδες καὶ διακόσιες πενήντα δραχμὲς, τετρακόσιες σαράντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιες εἴκοσι ὀκτὼ δραχμὲς, τριακόσιες ὀγδόντα δύο χιλιάδες καὶ πενήντα δραχμὲς, ἑξακόσιες τριάντα χιλιάδες καὶ ὀκτὼ δραχμὲς.
- 6) Νὰ μετρήσῃς ἀπὸ τὸ 3 χιλιάδες 200 ὡς τὸ 3 χιλιάδες 370 ἀπὸ δέκα δέκα (ἔτσι 3200, 3210, 3220.....).
Καὶ ἀπὸ τὸ 4 χιλιάδες 120 ὡς τὸ 4 χιλιάδες 230.
- 7) Νὰ μετρήσῃς ἀπὸ τὸ 5 χιλιάδες 300 ὡς τὸ 6 χιλιάδες 800 ἀπὸ ἑκατὸ ἑκατὸ (ἔτσι 5300, 5400. ...). Καὶ ἀπὸ 7 χιλιάδες 100 ὡς τὸ 8 χιλιάδες 700.
- 8) Νὰ διαβάσῃς τοὺς ἀριθμοὺς 5200, 2465, 9050, 40280, 30060, 45685, 125670, 320700, 450068, 700005.
- 9) Στὸν ἀριθμὸ 342065 ποῖο εἶνε τὸ ψηφίον τῶν μονάδων; Ποῖο τῶν δεκάδων; Ποῖο τῶν ἑκατοντάδων; Ποῖο τῶν μονάδων χιλιάδων; Ποῖο τῶν δεκάδων χιλιάδων καὶ ποῖο τῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων;
- 10) Τί μονάδες φανερώνει σ' ἓνα ἀριθμὸ τὸ ψηφίον πρὸ εἶναι;
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

στά ἀριστερὰ στήν τρίτη θέσι ; Στή δεύτερη θέσι ; Στήν πέμπτη θέσι ; Στήν ἕκτη θέσι ; Στήν τετάρτη θέσι ;

11) Πόσα κατοστάρινα εἶναι 1200 δραχμές ; Καί πόσα δεκάρινα ;

12) Στὸν ἀριθμὸ 1600 πόσες εἶναι ὅλες οἱ ἑκατοντάδες του ; Πόσες ὅλες οἱ δεκάδες του καὶ πόσες ὅλες οἱ μονάδες του ;

(16 ἑκατοντάδες, 160 δεκάδες καὶ 1600 μονάδες).

13) Στους ἀριθμοὺς 3000, 46000, 100000 πόσες εἶναι ὅλες οἱ χιλιάδες των ; Πόσες οἱ ἑκατοντάδες των ; Πόσες οἱ δεκάδες των ; Καὶ πόσες οἱ μονάδες των ;

14) Χώρισε τοὺς παρακάτω ἀριθμοὺς σὲ χιλιάδες, ἑκατοντάδες, δεκάδες καὶ μονάδες.

α') 5470 = 5 χιλ. 4 ἑκατ. 7 δεκ. 0 μον.

β') 3575 = ;

γ') 42350 = ;

δ') 25600 = ;

ε') 158000 = ;

στ') 340780 = ;

15) Χώρισε τοὺς παρακάτω ἀριθμοὺς σὲ χιλιάδες καὶ μονάδες.

α') 3450 = 3 χιλιάδες καὶ 450 μονάδες.

β') 7600 = ;

γ') 8040 = ;

δ') 25070 = ;

ε') 130085 = ;

στ') 700840 = ;

16) Χώρισε τοὺς παρακάτω ἀριθμοὺς σὲ ἑκατοντάδες καὶ μονάδες.

α') 5070 = 50 ἑκατοντάδες καὶ 70 μονάδες

β') 8935 = ;

γ') 6004 = ;

δ') 12660 = ;

- ε) $404000 =$;
στ) $720050 =$;
- 17) Χώρισε τούς παρακάτω αριθμούς σε δεκάδες και μονάδες.
- α) $1928 =$ 192 δεκάδες και 8 μονάδες
β) $2540 =$;
γ) $8005 =$;
δ) $14200 =$;
ε) $20458 =$;
στ) $345290 =$;
- 18) Ένας έμπορος αγόρασε ένα μεγάλο σπίτι με 1000 χιλιάδικα. Πόσες δραχμές έδωσε;
Γράψε με ψηφία πόσες δραχμές έδωσε.
Πώς λέγονται οί 1000 χιλιάδες με άλλο όνομα;
- 19) Γράψε με ψηφία 2 έκατομμύρια, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 100, 200, 675 έκατομμύρια.
- 20) Με πόσα μηδενικά γράφομεν τά έκατομμύρια;
- 21) Γράψε με ψηφία 3 έκατομμύρια και 235 χιλιάδες, 7 έκατομμύρια 60 χιλιάδες και 258 μονάδες, 9 έκατομμύρια και 72 χιλιάδες, 4 έκατομμύρια 25 χιλιάδες και 50 μονάδες, 32 έκατομμύρια 8 χιλιάδες και 300 μονάδες.
- 22) Ένας πλούσιος έχει 1000 έκατομμύρια δραχμές.
Γράψε με ψηφία πόσες δραχμές έχει.
Πώς λέγονται τά 1000 έκατομμύρια με άλλο όνομα;
- 23) Γράψε με ψηφία 2, 3, 4, 5, δισεκατομμύρια.
- 24) Με πόσα μηδενικά γράφομεν τά δισεκατομμύρια;
- 25) Γράψε με ψηφία 5 δισεκατομμύρια και 300 έκατομμύρια, 6 δισεκατομμύρια 70 έκατομμύρια 125 χιλιάδες και 50 μονάδες, 15 δισεκατομμύρια, 5 έκατομμύρια και 5 μονάδες.
- 26) Να διαβάσης τούς αριθμούς 5000000, 125000000, 7500000, 300000000, 120400000, 3600020,
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

17060008, 53400540, 110001100, 3540000000,
705090000), 19000075060.

Πρόσθεσις

- 1) Ένας γεωργός πήρε από τὸ ἓνα χωράφι του 700 δκάδες σιτάρι καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο χωράφι του 800 δκάδες. Πόσες δκάδες σιτάρι πήρε καὶ ἀπὸ τὰ δύο χωράφια;
- 2) Πόσες δκάδες κάνουν 400 δκάδες καὶ 800 δκάδες; 500 καὶ 600; 600 καὶ 700; 700 καὶ 500; 800 καὶ 800; 900 καὶ 700 δκάδες;
- 3) Στὸν 500 νὰ προσθέσης 300 καὶ σ' ἐκείνο ποῦ θὰ ἐρῆς νὰ προσθέσης πάλι 300 καὶ ἔτσι νὰ κάνης ὡς ποῦ νὰ ἐρῆς ἀριθμὸ μεγαλύτερο τοῦ 4000.
- 4) Στὸν 400 νὰ προσθέσης 500 καὶ νὰ κάνης ὅπως καὶ παραπάνω ὡς ποῦ νὰ ἐρῆς ἀριθμὸ μεγαλύτερο τοῦ 4000.
- 5) Ένας πούλησε δύο θαρέλια κρασί, ἀπὸ τὸ ἓνα βαρέλι πήρε 3000 δραχμὲς καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο θαρέλι πήρε 4000 δραχμὲς. Πόσες δραχμὲς πήρε καὶ ἀπὸ τὰ δύο θαρέλια;
- 6) Πόσες δραχμὲς εἶναι 3000 δραχμὲς καὶ 5000 δραχμὲς; 4000 καὶ 6000; 5000 καὶ 7000; 6000 καὶ 8000; 7000 καὶ 9000; 8000 καὶ 8000; 9000 καὶ 8000;
- 7) Ένας χωρικὸς πούλησε τὴν πρώτη φορὰ 780 δκάδες σιτάρι καὶ τὴν δεύτερη φορὰ 590 δκάδες. Πόσες δκάδες σιτάρι πούλησε καὶ τίς δύο φορές;

780

590

;

- 8) Γράψε τοὺς παρακάτω ἀριθμοὺς τὸν ἓνα ἀποκάτω ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ πρόσθεσέ τους.

α'

$$650+580 = ;$$

$$860+790 =$$

$$570+680 =$$

β'

$$1600+2360 = .$$

$$3729+5494 =$$

$$1898+6286 =$$

$$630+870 = 5475+567 =$$

$$980+460 = 1960+679 =$$

- 9) Ένας λαδέμπορος αγόρασε την πρώτη φορά 1675 δκάδες λάδι, την δεύτερη φορά 2150 δκάδες και την τρίτη φορά 685 δκάδες. Πόσες δκάδες αγόρασε και τις τρεις φορές;

$$\begin{array}{r} 1675 \\ 2150 \\ \hline 685 \\ \hline \end{array}$$

- 10) Πόσες δκάδες είναι

α'	β'	γ'	δ'
3475	4074	627	25600
4640	6768	6845	4765
5780	9000	3408	387
2645	875	85	6078

- 11) Γράψε τους παρακάτω αριθμούς τον ένα αποκάτω από τον άλλον και πρόσθεσέ τους.

$$\alpha') 3540+3465+1870+4567 = ;$$

$$\beta') 3175+4047+2650+800 = ;$$

$$\gamma') 14500+32070+6350+60 = ;$$

$$\delta') 20465+43785+5342+450+80 = ;$$

$$\epsilon') 75800+160897+45740+270650+909 = ;$$

- 12) Ένας είχε τρία αμπέλια, από το ένα πήρε 2650 δκάδες μούστο, από το άλλο 2480 δκάδες και από το άλλο 1120 δκάδες. Πόσες δκάδες μούστο πήρε και από τα τρία αμπέλια; *χωρίς λύση*

- 13) Ένας χωρικός αγόρασε δύο χωράφια, για το ένα έδωσε 7460 δραχμές, για το άλλο έδωσε 1690 δραχμές περισσότερο από το πρώτο. Πόσες δραχμές έδωσε για το δεύτερο χωράφι; Και πόσες για τα δύο μαζί; *λύση*

- 14) Ένας αγόρασε βούτυρο με 19750 δραχμές. Πόσο θά τη πουλήση για να κερδίση 2250 δραχμές;

- 15) Ένας αγόρασε σπίτι με 275600 δραχμές και ξόδεψε για να το επισκευάση 24900 δραχμές. Πόσο του κόστισε το σπίτι; Και πόσο θα το πουλήση για να κερδίση 25400 δραχμές;
- 16) Μια γυναίκα γεννήθηκε το 1857 και έζησε 68 χρόνια. Ποιο χρόνο πέθανε; *Α 2217*
- 17) Στην Ελλάδα όλα τα νησιά της έχουν κατοίκους 1 037 000. Όλα τα άλλα μέρη της έχουν κατοίκους 5 167 680 (1). Πόσους κατοίκους έχει η Ελλάδα;
- 18) Ο σιδηρόδρομος από τον Πειραιά ως την Κόρινθο είναι 99 χιλιόμετρα, από την Κόρινθο ως την Πάτρα είναι 131 χιλιόμετρα και από την Πάτρα ως τον Πύργο είναι 99 χιλιόμετρα. Πόσα χιλιόμετρα είναι ο σιδηρόδρομος από τον Πειραιά ως την Πάτρα; Και πόσα από τον Πειραιά ως τον Πύργο; *Χ 2217*
- 19) Ο σιδηρόδρομος από τον Πειραιά ως την Λάρισα είναι 349 χιλιόμετρα, από την Λάρισα ως την Θεσσαλονίκη είναι 170 χιλιόμετρα και από τη Θεσσαλονίκη ως το Παρίσι είναι 2666 χιλιόμετρα. Πόσα χιλιόμετρα είναι από τον Πειραιά ως τη Θεσσαλονίκη; Και πόσα από τον Πειραιά ως το Παρίσι;

Αφαίρεσις

Α'.

- 1) Πόσες δραχμές μένουν.
- α') Από τις 1000 δραχμές, όταν ξοδέψομε 100 δραχμές; 200 δραχμές; 400 δραχμές; 600 δραχμές; 700 δραχμές; 800 δραχμές;
- β') Από τις 1800 δραχμές, όταν ξοδέψομε 200 δραχμές; 300 δραχμές; 500 δραχμές; 700 δραχμές; 900 δραχμές;
- γ') Από τις 12000 δραχμές, όταν ξοδέψομε 3000 δραχμές; 4000, 6000, 8000, 9000 δραχμές;

(1). Σύμφωνα με την απογραφή του 1928.

- δ) Από τις 25000 δραχμές, όταν ξοδέψουμε 6000, 7000, 8000, 9000, 10000 δραχμές;
- 2) Ένας χωρικός πήρε από τα χωράφια του 1280 δκάδες σιτάρι και πούλησε 750 δκάδες. Πόσες δκάδες του έμειναν;

1280

750

- 3) Πόσες δκάδες λάδι μένουν από τις 2870 δκάδες, όταν πουλήσουμε 320 δκάδες; 450 δκάδες; 685 δκάδες; 786 δκάδες; 1885 δκάδες;
- 4) Πόσες δκάδες μένουν.

α'	β'	γ'	δ'
3475	4506	7065	9324
945	697	3478	6978
<hr/>			
;	;	;	;
ε'	στ'	ζ'	η'
28600	39050	75000	100000
7925	18306	2784	87654
<hr/>			
;	;	;	;

- 5) Γράψε τους παρακάτω αριθμούς τὸν ἓνα ἀποκάτω ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ ἀφαίρεσε. χ 2927

α'	β'
6602— 287=;	72055— 6076=;
4567— 790=;	63400— 7598=;
8640— 780=;	100000— 9995=;
9000— 594=;	237000— 85650=;
7520— 875=;	3200700— 1675400=;
5019— 685=;	15425840— 9370950=;

- 6) Ένας αγόρασε μία αγελάδα με 6780 δραχμές, ύστερα από λίγο καιρό την πούλησε με 8340 δραχμές. Πόσες δραχμές κέρδισε;

- 7) Σε μία πόλη πηγαίνουν στα σχολεία 2150 παιδιά, αγόρια και κορίτσια, τ' αγόρια είναι 1565. Πόσα είναι τα κορίτσια;
- 8) Ένας θέλει ν' αγοράση ένα σπίτι που το πουλούν 200000 δραχμές, έχει μόνον 164700 δραχμές. Πόσες δραχμές θέλει ακόμη;
- 9) Ένα παιδί γεννήθηκε το 1908 και πέθανε το 1927. Πόσα χρόνια έζησε; X
- 10) Ένας πατέρας πέθανε το 1921 και έζησε 53 χρόνια. Ποιο χρόνο γεννήθηκε; X
- 11) Οι Τούρκοι μας πήραν την πόλη το 1453. Πόσα χρόνια πέρασαν από τότε ως σήμερα;
- 12) Στην Ελλάδα το ψηλότερο βουνό της είναι ο Όλυμπος και είναι ψηλό 2985 μέτρα, το βουνό Παρνασσός είναι ψηλό 2495 μέτρα. Πόσα μέτρα ψηλότερο είναι ο Όλυμπος από τον Παρνασσό; X
- 13) Ο σιδηρόδρομος από την Αθήνα ως την Καλαμάτα είναι 328 χιλιόμετρα, και από την Αθήνα ως την Τρίπολη είναι 213 χιλιόμετρα. Πόσα χιλιόμετρα είναι από την Τρίπολη ως την Καλαμάτα; A 7
- 14) Η Αθήνα έχει κατοίκους 452919, ο Πειραιάς έχει 251328 και η Θεσσαλονίκη έχει 236524. Πόσους κατοίκους έχει περισσότερο η Αθήνα από τον Πειραιά; Και πόσους περισσότερο ο Πειραιάς από τη Θεσσαλονίκη;
- 15) Η Μακεδονία έχει κατοίκους 1 412 477 και η Πελοπόννησος έχει 1 053 327. Πόσους κατοίκους έχει περισσότερο η Μακεδονία από την Πελοπόννησο;
- 16) Το μακρύτερο ποτάμι είναι ο Μισσισιπής στην Αμερική και έχει μήκος 7200 χιλιόμετρα, το μακρύτερο ποτάμι στην Ευρώπη είναι ο Βόλγας και έχει μήκος 3700 χιλιόμετρα. Πόσα χιλιόμετρα είναι μακρύτερος ο Μισσισιπής από τον Βόλγα;

Β΄.

(Έπανάληψις πράξεων)

- 1) Ένας είχε μαζί του 1750 δραχμές και απ' αυτές ξόδεψε για λάδι 580 δραχμές και για βούτυρο 390 δραχμές. Πόσες δραχμές ξόδεψε; Και πόσες δραχμές του έμειναν;
- 2) Μία γυναίκα αγόρασε ένα τόπι χασέ με 765 δραχμές και ένα υφασμα για φόρεμά της με 585 δραχμές. Πόσες δραχμές ξόδεψε; Και πόσες δραχμές της έμειναν από 1500 δραχμές που είχε μαζί της;
- 3) Ένας χωρικός έκανε από τὰ χωράφια του 2200 οκάδες κριθάρι, απ' αυτό πούλησε τήν πρώτη φορά 375 οκάδες, τήν δεύτερη φορά 465 οκάδες και τήν τρίτη φορά 590 οκάδες. Πόσες οκάδες πούλησε; Και πόσες οκάδες του έμειναν;
- 4) Ένας υπάλληλος παίρνει τὸ μῆνα μισθὸ 4250 δραχμές, απ' αυτές ξόδεψε σ' ένα μῆνα 570 δραχμές για νοίκι τοῦ σπιτιοῦ, 2580 δραχμές για τροφή και ἄλλα ἐξοδά του, ἔστειλε και στὴ μητέρα του 450 δραχμές. Πόσες δραχμές ξόδεψε; Και πόσες τοῦ έμειναν;
- 5) Ένας χωρικός αγόρασε μία ἀγελάδα με 6700 δραχμές και ένα ἄλογο με 4650 δραχμές, ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ τὰ πούλησε και τὰ δύο 14000 δραχμές. Πόσες δραχμές ἔδωσε για τὴν ἀγελάδα και τὸ ἄλογο μαζί; Και πόσες δραχμές κέρδισε ἀπὸ τὴν πούλησι;
- 6) Ένας αγόρασε σπῆτι με 285000 δραχμές και ξόδεψε για νὰ τὸ διορθώσῃ 35600 δραχμές, ὕστερα τὸ πούλησε 450000 δραχμές. Πόσες δραχμές κέρδισε;

Πολλαπλασιασμὸς

Α΄.

- 1) Πόσες δραχμές είναι 60 δίφραγκα (δίδραχμα); Πόσες 80 φιοφιογκι 200, το 100 τοῦτο ἑκατοβουλτικὸ Πόλλικη 500, 800, 900 δίφραγκα;

- 2) Ένας πουλάει κάρβουνα με 3 δραχμές τήν μία οκά. Πόσες δραχμές κάνουν 40 οκάδες; Πόσες 50, 60, 70, 100, 200, 300, 800, 900;
- 3) Ένας πουλάει κρεμύδια με 4 δραχμές τήν μία οκά. Πόσες δραχμές κάνουν 30 οκάδες; Πόσες 50, 60, 70, 90, 100, 200, 400, 800 οκάδες;
- 4) Πόσες δραχμές είναι 20 τάλληρα (πεντόδραχμα); Πόσες 30, 70, 80, 90, 100, 400, 500, 600, τάλληρα;
- 5) Ένας χωρικός πουλάει κριθάρι με 6 δραχμές τήν μία οκά. Πόσες δραχμές κάνουν 30 οκάδες; Πόσες 40, 60, 70, 90, 100, 200, 500, 800 οκάδες;
- 6) Πόσο είναι τὸ ἑπταπλάσιο, τὸ δεκαπλάσιο, τὸ ἔννεαπλάσιο τῶν ἀριθμῶν 70, 80, 90, 200, 300, 400, 500, 600;
- 7) Ένας γεωργὸς ἀγόρασε 3 στρέμματα χωράφι με 600 δραχμές τὸ στρέμμα. Πόσες δραχμές ἔδωσε;
- 8) Με 700 δραχμές τὸ στρέμμα πόσες δραχμές κάνουν 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 στρέμματα.
- 9) Με 800 δραχμές τὸ στρέμμα πόσες δραχμές κάνουν 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 στρέμματα;
- 10) Πόσες δραχμές είναι 100 δεκάρικα (δεκάδραχμα); Πόσες 110, 120, 180, 260, 390 δεκάρικα;
- 11) Πόσες δραχμές είναι 12 κατοστάρικα; Πόσες 15, 16 25, 32, 40 κατοστάρικα;
- 12) Μία δραχμὴ ἔχει 100 λεπτά. Πόσα λεπτά ἔχουν 14 δραχμές; Πόσες 18, 24, 30, 50 δραχμές;
- 13) Ένας πουλάει πρόβατα με 365 δραχμές τὸ ἕνα. Πόσες δραχμές θὰ δώσωμε γιὰ 7 πρόβατα; Καὶ πόσες γιὰ 20 πρόβατα;

365

7

365

20

- 14) Γράψε τούς παρακάτω ἀριθμούς τόν ἓνα ἀποκάτω ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ πολλαπλασίασε.

α'	β'	
$524 \times 3 = ;$	$380 \times 69 = ;$	
$495 \times 4 = ;$	$798 \times 00 = ;$	
$759 \times 5 = ;$	$687 \times 90 = ;$	
$3926 \times 6 = ;$	$64 \times 500 = ;$	
$4709 \times 7 = ;$	$87 \times 700 = ;$	
$9876 \times 8 = ;$	$798 \times 800 = ;$	
$8037 \times 9 = ;$	$805 \times 900 = ;$	
γ'	δ'	
$49 \times 18 = ;$	$275 \times 390 = ;$	$9750 \times 540 = ;$
$96 \times 87 = ;$	$346 \times 540 = ;$	$7600 \times 870 = ;$
$85 \times 69 = ;$	$408 \times 670 = ;$	$4709 \times 587 = ;$
$59 \times 78 = ;$	$980 \times 895 = ;$	$9478 \times 784 = ;$
$879 \times 96 = ;$	$465 \times 789 = ;$	$7980 \times 9700 = ;$
$560 \times 68 = ;$	$678 \times 978 = ;$	$6748 \times 9907 = ;$
$840 \times 75 = ;$	$987 \times 879 = ;$	$8907 \times 7009 = ;$

- 15) Ἐνας παίρνει ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ νοῦκι 675 δραχμῆς τὸν μῆνα. Πόσες δραχμῆς παίρνει σὲ 3 μῆνες; Πόσες σὲ 5 μῆνες; σὲ 7 μῆνες; σὲ 9 μῆνες;
- 16) Ἐνας ὑπάλληλος παίρνει μισθὸ 3780 δραχμῆς τὸν μῆνα. Μόσες δραχμῆς παίρνει σὲ 4 μῆνες; Πόσες σὲ 6 μῆνες; σὲ 9 μῆνες; σὲ 10 μῆνες; σὲ ἓνα χρόνον (=12 μῆνες);
- 17) Μία δοκά λάδι ἔχει 38 δραχμῆς. Πόσες δραχμῆς ἔχουν 30 δοκάδες; 27 δοκάδες; 45 δοκάδες; 100 δοκάδες;
- 18) Μία δοκά ἀλεύρι ἔχει 12 δραχμῆς. Πόσες δραχμῆς ἔχουν 75 δοκάδες; 140 δοκάδες; 175 δοκάδες; 387 δοκάδες;
- 19) Μία δοκά καφὲ ἔχει 84 δραχμῆς. Πόσες δραχμῆς ἔχουν 15 δοκάδες; 28 δοκάδες; 37 δοκάδες; 160 δοκάδες;
- Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

- 20) Μία οκά έχει 400 δράμια. Πόσα δράμια έχουν 20 οκάδες ; 15 οκάδες ; 37 οκάδες ; 160 οκάδες ;
- 21) Ένα καντάρι έχει 44 οκάδες. Πόσες οκάδες έχουν 16 καντάρια ; 27 καντάρια ; 50 καντάρια ; 68 καντάρια ;

Β'

(Έπανάληψις πράξεων)

1) Ένας χωρικός πούλησε 475 οκάδες σιτάρι με 10 δραχμές την οκά και 360 οκάδες κριθάρι με 6 δραχμές την οκά. Πόσες δραχμές πήρε από το καθένα χωριστά ; Και πόσες μαζί ;

2) Ένας παίρνει από το σπίτι του νοίκι το μήνα 1250 δραχμές από το άπάνω πάτωμα, και 280 δρ. από το κάτω πάτωμα. Πόσες δραχμές παίρνει νοίκι το μήνα από το σπίτι του ; Πόσες σε 3 μήνες ; σε 5 μήνες ; σ' ένα χρόνο ;

3) Ένας εργάτης παίρνει τη βδομάδα 740 δραχμές και ξοδεύει τη βδομάδα 480 δραχμές. Πόσες δραχμές του μένουν τη βδομάδα ; Πόσες σε 4 βδομάδες ; σε 7 βδομάδες ; σε 52 βδομάδες που έχει ο χρόνος ;

4) Ένας πατέρας με τα δύο παιδιά του έσκαφαν ένα άμπέλι σε 5 ημέρες. Ο πατέρας έπαιρνε την ημέρα 90 δραχμές, το ένα παιδί του έπαιρνε 75 δραχμές και το άλλο παιδί του 65 δραχμές. Πόσες δραχμές έπαιρναν όλοι την ημέρα ; Και πόσες δραχμές πήραν σε 5 ημέρες ;

5) Ένας αγόρασε 580 οκάδες λάδι με 34 δραχμές την οκά, ύστερα το πούλησε με 38 δραχμές την οκά. Πόσες δραχμές κέρδισε ;

Σημ. Από τη μία οκά κέρδισε $38 - 34 = 4$ δραχμές και από τις 580 οκάδες κέρδισε $580 \times 4 =$;

- 6) Ένας αγόρασε 265 οκάδες βούτυρο με 92 δραχμές τήν οκά, ύστερα τὸ πούλησε με 100 δραχμές τήν οκά. Πόσες δραχμές κέρδισε;
- 7) Ένας αγόρασε 17 οκάδες βούτυρο με 108 δραχμές τήν οκά. Πόσο κάνει τὸ βούτυρο; Καὶ πόσες δραχμές θὰ πάρη πίσω (ρέστα) ἀπὸ 2 χιλιάρικα;
- 8) Ένας αγόρασε 14 αυγά με μία δραχμὴ καὶ 75 λεπτά (=175 λεπτά) τὸ ένα. Πόσα λεπτά κάνουν τὰ αυγά; Καὶ πόσα λεπτά θὰ πάρη πίσω ἀπὸ ἓνα εἰκοσιπεντάρικο;
- Σημ.** Τῆς 25 δραχμῆς θὰ κάνουμε πρῶτα λεπτά καὶ ὕστερα θὰ ἀφαιρέσωμε.
- 9) Ένας αγόρασε 117 πορτοκάλια με 85 λεπτά τὸ ένα Πόσα λεπτά κάνουν τὰ πορτοκάλια; Καὶ πόσα λεπτά θὰ πάρη πίσω ἀπὸ ἓνα κατοστάρικο;
- 10) Ένας αγόρασε 5 καντάρια κάρβουνα με 3 δραχμῆς τήν οκά. Πόσες οκάδες αγόρασε; Πόσες δραχμῆς κάνουν τὰ κάρβουνα; Καὶ πόσες δραχμῆς θὰ πάρη πίσω ἀπὸ δύο πεντακοσάρικα;
- 11) Ένας αγόρασε χωράφι καὶ ἔδωσε 7 χιλιάρικα, 9 πεντακοσάρικα, 4 κατοστάρικα καὶ 19 εἰκοσιπεντάρικα. Πόσες δραχμῆς ἔδωσε;
- 12) Ένας χωρικός χρωστοῦσε σ' ἓνα ἔμπορο 1920 δραχμῆς καὶ γιὰ νὰ τὸν πληρώσῃ τοῦ ἔφερε 170 οκάδες σιτάρι με 10 δραχμῆς τήν οκά καὶ 7 κοτόπουλα με 35 δραχμῆς τὸ ένα. Λογάριασε ποῖος χρωστάει στὸν ἄλλον.
- 13) Μία ὑπηρέτρια ἔπαιρνε μισθὸ τὸν $\frac{10}{100}$ πρῶτο χρόνον, 150 δραχμῆς τὸ μῆνα, τὸν δεῦτερο χρόνον ἔπαιρνε 200 δραχμῆς τὸ μῆνα. Πόσες δραχμῆς πῆρε τὸν πρῶτο χρόνο. Πόσες τὸν δεῦτερο; Καὶ πόσες τὰ δύο χρόνια μαζί;

Διαίρεσις

A'

(μερισμός)

1) Ένας θέλει να μοιράση 1800 δραχμές σε 5 φτωχούς και να πάρουν όλοι ἴσα. Πόσες δραχμές θὰ δώση στὸν καθένα; Καὶ πόσες θὰ δώση, ἂν οἱ φτωχοὶ εἶναι 4, 6, 8, 9; *ζήτησις*

2) Κάνε τὶς διαιρέσεις

α'	β'
9860 : 2 = ;	62654 : 3 = ; καὶ μένουν;
756 : 4 = ;	30546 : 4 = ; > > ;
4975 : 5 = ;	13679 : 5 = ; > > ;
7068 : 6 = ;	34035 : 6 = ; > > ;
5803 : 7 = ;	42610 : 7 = ; > > ;
4832 : 8 = ;	36715 : 8 = ; > > ;
7074 : 9 = ;	81280 : 9 = ; > > ;

3) Ένας ἀγόρασε 40 ὀκάδες λάδι με 1480 δραχμές. Πόσο ἔχει ἢ μία ὀκά; Καὶ πόσο ἔχει ἢ ὀκά ἂν δώση 1320 δραχμές; *ζήτησις*

4) Κάνε τὶς διαιρέσεις.

α'	β'
7680 : 20 = ;	56656 : 70 = ; καὶ μένουν;
26760 : 40 = ;	14315 : 80 = ; > > ;
39540 : 60 = ;	22528 : 47 = ; > > ;
46880 : 80 = ;	56045 : 79 = ; > > ;
57050 : 30 = ;	67364 : 97 = ; > > ;
61700 : 50 = ;	79570 : 85 = ; > > ;
76090 : 70 = ;	44965 : 94 = ; > > ;
8370 : 90 = ;	61596 : 87 = ; > > ;

5) Ένας ἀγόρασε 765 ὀκάδες τυρὶ με 24480 δραχμές. Πόσον ἔχει ἢ μία ὀκά;

6) Κάνε τὶς διαιρέσεις

46800 : 600 = ;	254725 : 300 = ; και μένουσ ;
68600 : 700 = ;	337586 : 900 = ; > >
77430 : 870 = ;	401535 : 587 = ; > >
74480 : 760 = ;	563674 : 708 = ; > >
26406 : 978 = ;	560972 : 695 = ; > >
37083 : 789 = ;	337629 : 478 = ; > >
67470 : 865 = ;	556175 : 689 = ; > >

(Μέτρησις)

7) Μία χωρική πουλεί αυγά με 2 δραχμές τὸ ἓνα. Πόσα αυγά αγοράζομε με 76 δραχμές ;
Σημ. "Όσες φορές ἔχομε τὴς 2 δραχμές, τόσα αυγά αγοράζομε, θὰ ἴδωμε πόσες φορές τὸ 2 χωρεῖ στὸν 76, $76 : 2 = ;$

8) Ἐνας χωρικός πουλάει κριθάρι με 7 δραχμές τὴν μία δκά. Πόσες δκάδες κριθάρι αγοράζομε με 575 δραχμές ; Πόσες με 1176 δραχμές ; Καὶ πόσες με 2632 δραχμές ;

9) Πόσες φορές χωροῦν στὸν ἀριθμὸν 6840 οἱ ἀριθμοὶ 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 ;

10) Ἐνας πουλάει λάδι με 40 δραχμές τὴν μία δκά. Πόσες δκάδες λάδι αγοράζομε με 1800 δραχμές ; Πόσες με 2720 δραχμές ; Καὶ πόσες με 7480 δραχμές ;

11) Ἐνας πουλεί καφὲ με 80 δραχμές τὴν μία δκά. Πόσες δκάδες αγοράζομε με 960 δραχμές ; Πόσες με 1360 δραχμές ; Καὶ πόσες με 4640 δραχμές ;

12) Ἐνας πουλάει λεμόνια με 60 λεπτά τὸ ἓνα. Πόσα λεμόνια αγοράζομε με 9 δραχμές ;

Σημ. Πρῶτα κάνομε τὴς 9 δραχμές λεπτά, γιὰ νὰ φανερώνομε καὶ οἱ δύο ἀριθμοὶ τὸ ἴδιο πρᾶγμα, λεπτά.

Ἔστερα ὅσες φορές χωροῦν τὰ 60 λεπτά στὰ 900 λεπτά, τόσα λεμόνια ἀγοράζομε, $900 : 60 = ;$

- 13) Ένας πουλάει πορτοκάλια με 75 λεπτά το ένα. Πόσα πορτοκάλια αγοράζουμε με 3 δραχμές ; Πόσα με 24 δραχμές ; Πόσα με 19 δραχμές και 50 λεπτά (=1950 λεπτά) ; Και πόσα με 28 δραχμές και 50 λεπτά ;
- 14) Πόσες δραχμές κάνουν 3500 λεπτά ; Πόσες 7800 λεπτά ; Πόσες 15690, 32765, 45825 λεπτά ; Και πόσα λεπτά θα μείνουν ;
- 15) Πόσα τάλληρα (πεντόδραχμα) και πόσα είκοσιπεντάρικα μπορώ να κάνω με 850 δραχμές ; Πόσα με 1270, 2348, 4836 δραχμές ; Και πόσες δραχμές θα μου μείνουν ;

Β'

- 1) Μία γυναίκα αγόρασε 8 πήγες από ένα ύφασμα και έδωσε 624 δραχμές. Πόσο έχει ή μία πήγη ; Και πόσες δραχμές θα δώση για ν' αγοράση ακόμα 3 πήγες ; 7 πήγες ;
- 2) Ένας αγόρασε 9 δεκάδες βούτυρο και έδωσε 972 δραχμές. Πόσο έχει ή μία δεκά ; Και πόσες δραχμές θα δώση για να αγοράση ακόμη 7 δεκάδες ; 15 δεκάδες ;
- 3) Μία οικογένεια πληρώνει το χρόνο νοίκι για το σπίτι που κάθεται 17580 δραχμές. Πόσο πληρώνει το μήνα ; Και πόσο θα πληρώση σε 5 μήνες ; σε 9 μήνες ;
- 4) Ένας αγόρασε 17 δεκάδες λάδι και έδωσε 646 δραχμές. Πόσο έχει ή μία δεκά ; Και πόσες δεκάδες θα αγοράση ακόμα με 950 δραχμές ; Με 1710 δραχμές ;
- 5) Ένας εργάτης εργάστηκε 18 ημέρες και πήρε 1350 δραχμές. Πόσο παίρνει την μιὰ μέρα ; Και πόσες ημέρες θα εργαστή ακόμη για να πάρη 1950 δραχμές ;
- 6) Ένας αγόρασε 6 στρέμματα χωράφι και έδωσε 3480 δραχμές. Πόσο έχει το ένα στρέμμα ; Και πόσα στρέμματα θ' αγοράση ακόμα με 2380 δραχμές ; Με 4060 δραχμές ;

- 7) Δύο χωρικοί θέλουν να μοιράσουν 2760 οκάδες κριθάρι.
Ο ένας θά πάρη τὸ τέταρτο ($\frac{1}{4}$) καὶ ὁ ἄλλος τὸ ἄλλο.
Πόσες οκάδες θά πάρη ὁ καθένας; (1)
- 8) Πόσο εἶναι τὸ δεύτερο ($\frac{1}{2}$), τὸ τέταρτο ($\frac{1}{4}$), τὸ
πέμπτο ($\frac{1}{5}$), τὸ δέκατο ($\frac{1}{10}$) τῶν 1760 δραχμῶν,
τῶν 14640 δραχμῶν;
- 9) Ἐνα παιδί ἔχει 6 δραχμῆς καὶ θέλει νὰ τὶς μοιράσῃ
σὲ 8 φτωχοὺς καὶ νὰ πάρουν ἕλοι ἴσα. Πόσα θά δώσῃ
στὸν καθένα;
- Σημ.** Οἱ 6 δραχμῆς δὲν φθάνουν γιὰ νὰ πάρη ὁ κα-
θένας ἀπὸ μία δραχμὴ, γι' αὐτὸ τὶς κάνομε λεπτὰ καὶ
ἕστερα τὰ μοιράζομε $600 : 8 =$;
- 10) Ἐνα παιδί ἀγόρασε 20 φύλλα χαρτὶ καὶ ἔδωσε 3
δραχμῆς. Πόσο ἔχει τὸ ἕνα φύλλο; Καὶ πόσα λεπτὰ
θά δώσῃ γιὰ ν' ἀγοράσῃ ἀκόμα 8 φύλλα; 12 φύλλα;
- 11) Ἐνας ἀγόρασε 15 πορτοκάλια καὶ ἔδωσε 12 δραχ-
μῆς. Πόσο ἔχει τὸ ἕνα πορτοκάλι; Καὶ πόσα πορτοκά-
λια ἀγοράζομε μὲ 16 δραχμῆς; Μὲ 28 δραχμῆς;
- 12) Σὲ 16 παιδιὰ θέλω νὰ μοιράσω 3 οκάδες κάστανα.
Πόσα θά δώσω στὸ καθένα; Καὶ πόσα θά δώσω ἂν τὰ
παιδιὰ εἶναι 24;

Δεκαδικοὶ ἀριθμοὶ

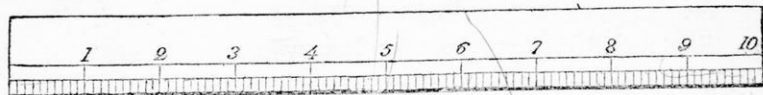
Α'

- 1) Μία δραχμὴ πόσες δεκάρες ἔχει;
Τὶ μέρος τῆς δραχμῆς εἶναι ἡ δεκάρα;
Πόσα δέκατα ἔχει 1 δραχμὴ. Πόσα 2 δραχμῆς; Πό-
σα 3, 4, 5, 8, 9 δραχμῆς;
Πόσα δέκατα ἔχει 1 μέτρο; Πόσα 2, 3, 6, 7, 8 μέτρα;
Σημ. Τὸ δέκατο τοῦ μέτρου λέγεται **παλάμη**, ὑπο-
δεκάμετρο.

Δεῖξε στὸ μέτρο τὰ δέκατα τοῦ μέτρου. Δεῖξε πόσα

$$2 \text{ δεκάτοια} = 0,23 \text{ δραχ}$$

είναι τὰ 2 δέκατα, τὰ 3 δέκατα, τὰ 8 δέκατα, τὰ 10 δέκατα.

Δέκατο τοῦ μέτρου χωρισμένο σὲ ἑκατοστὰ καὶ σὲ χιλιοστὰ τοῦ μέτρου.

- 2) Γράψε μὲ δεκαδικούς ἀριθμούς
- α') 2 δέκατα, 3 δέκατα, 5 δέκατα, 7 δέκατα τῆς δραχμῆς.
- β') 2 δραχμὲς καὶ 5 δέκατα τῆς δραχμῆς, 5 δραχμὲς καὶ 4 δέκατα, 12 δραχμὲς καὶ 7 δέκατα.
- γ') 3 μέτρα καὶ 2 δέκατα τοῦ μέτρου, 6 μέτρα καὶ 5 δέκατα, 15 μέτρα καὶ 8 δέκατα.
- 3) Πόσα δέκατα τῆς δραχμῆς κάνουν 3 δραχμὲς καὶ 5 δέκατα; 5 δραχμὲς καὶ 7 δέκατα;
- 4) Νὰ διαβάσης τοὺς δεκαδικούς ἀριθμούς τῆς δραχμῆς
0,3 0,5 2,7 3,5 12,4 20,8
- 5) Μία δραχμὴ πόσα λεπτὰ ἔχει;
Τί μέρος τῆς δραχμῆς εἶναι τὸ λεπτό;
Πόσα ἑκατοστὰ ἔχει 1 δραχμὴ; Πόσα 2 δραχμὲς; 3 δραχμὲς; 5 δραχμὲς;
Πόσα ἑκατοστὰ ἔχει 1 μέτρο; Πόσα 4 μέτρα; 6 μέτρα; 8 μέτρα;
- Σημ.** Τὸ ἑκατοστὸ τοῦ μέτρου λέγεται **δάκτυλος, ὕφεκατόμετρο, πόντος.**
- Δεῖξε στὸ μέτρο τὰ ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου. Δεῖξε πόσο εἶναι τὰ 3 ἑκατοστὰ, τὰ 8 ἑκατοστὰ, τὰ 64 ἑκατοστὰ (ποὺ εἶναι ἡ πήχη τοῦ ἐμπόρου), τὰ 100 ἑκατοστὰ.
- 6) Ἐνα δέκατο τοῦ μέτρου (μία παλάμη) πόσα ἑκατοστὰ (πόντους) ἔχει; Πόσα 3 δέκατα; 5 δέκατα; 8 δέκατα;
- 7) Γράψε μὲ δεκαδικούς ἀριθμούς

- α') 5 ένατοστά, 15 ένατοστά, 75 ένατοστά της δραχμής.
- β') 2 δραχμές και 4 ένατοστά της δραχμής, 7 δραχμές και 85 ένατοστά της δραχμής.
- γ') 3 μέτρα και 5 ένατοστά του μέτρου, 15 μέτρα και 32 ένατοστά του μέτρου.
- 8) Γράψε με δεκαδικούς αριθμούς της δραχμής 5 λεπτά, 35 λεπτά, 8 δραχμές και 65 λεπτά; 14 δραχμές και 50 λεπτά, 160 δραχμές και 75 λεπτά.
- 9) Γράψε με δεκαδικούς αριθμούς του μέτρου 2 πόντους, 7 πόντους, 2 μέτρα και 5 πόντους, 4 μέτρα και 65 πόντους.
- 10) Πόσα ένατοστά της δραχμής κάνουν 2 δραχμές και 5 ένατοστά; 3 δραχμές και 25 ένατοστά;
Πόσα ένατοστά του μέτρου κάνουν 3 μέτρα και 37 ένατοστά; 2 μέτρα και 62 ένατοστά;
- 11) Να διαβάσης τους δεκαδικούς αριθμούς του μέτρου

0,01 0,20 0,32 2,45 15,68

- 12) Το χίλιες φορές μικρότερο του μέτρου (ή και άλλου πράγματος) πώς λέγεται;
Πόσα χιλιοστά έχει 1 μέτρο; Πόσα 2 μέτρα; 5 μέτρα; 7 μέτρα;

Σημ. Το χιλιοστό του μέτρου λέγεται *γραμμή*, υποχιλιόμετρο;

Δείξε στο μέτρο τα χιλιοστά του μέτρου. Δείξε πόσο είναι τα 3 χιλιοστά, τα 5 χιλιοστά; τα 10 χιλιοστά.

- 13) Ένα ένατοστό του μέτρου (ένος πόντος) πόσα χιλιοστά (γραμμές) έχει; Πόσα 5 ένατοστά; Πόσα 30 ένατοστά;
- 14) Γράψε με δεκαδικούς αριθμούς 3 χιλιοστά, 15 χιλιοστά: 125 χιλιοστά του μέτρου, 2 μέτρα και 4 χιλιοστά, 3 μέτρα και 52 χιλιοστά; 5 μέτρα και 785 χιλιοστά.
- 15) Γράψε με δεκαδικούς αριθμούς 3 γραμμές, 8 γραμμές,

35 γραμμές, 1 μέτρο και 60 γραμμές, 5 μέτρα και 375 γραμμές.

16) Πόσα χιλιοστά του μέτρου κάνουν 2 μέτρα και 30 χιλιοστά; 3 μέτρα και 125 χιλιοστά;

17) Νά διαβάσης τούς δεκαδικούς αριθμούς του μέτρου
0,004 0,062 0,348 5,060 8,875

18) Γράψε 3 μέτρα και 2 δέκατα του μέτρου.

Τὰ 2 δέκατα του μέτρου πόσα εκατοστά κάνουν;

Γράψε 3 μέτρα και 20 εκατοστά.

Τὰ 20 εκατοστά του μέτρου πόσα χιλιοστά κάνουν;

Γράψε 3 μέτρα και 200 χιλιοστά.

Τί είναι μεταξύ τους οί αριθμοί

3,2

3,20

3,200

δύο

19) Τί παθαίνει ο δεκαδικός αριθμός, αν γράψουμε στα δεξιά του μηδενικά ή σβύσουμε από τα δεξιά του μηδενικά;

20) Πώς λέγεται τὸ 10 χιλιάδες φορές μικρότερο του μέτρου (ἢ και ἄλλου πράγματος); Πώς τὸ 100 χιλιάδες φορές μικρότερο; Και πώς τὸ 1000 χιλιάδες φορές μικρότερο;

21) Γράψε τούς δεκαδικούς αριθμούς

α') 1 χιλιοστό, 1 δεκάκις χιλιοστό, 1 εκατοντάκις χιλιοστό, 1 ἑκτομμυριοστό.

β') 2 ἀκέραια και 24 δεκάκις χιλιοστά, 7 ἀκέραια και 15 εκατοντάκις χιλιοστά, 127 εκατοστά, 3545 χιλιοστά.

22) Σὲ ποιά θέσι δεξιά ἀπὸ τὸ κόμμα γράφομε τὰ δέκατα, τὰ εκατοστά, τὰ χιλιοστά, τὰ δεκάκις χιλιοστά...;

23) Τούς παρακάτω δεκαδικούς αριθμούς νά διαβάσης α') χωριστὰ τὸ ἀκέραιο μέρος και χωριστὰ ἓνα ἓνα δεκαδικὸ ψηφίο μὲ τὸ ὄνομά του. β') χωριστὰ τὸ ἀκέραιο μέρος και χωριστὰ τὸ δεκαδικὸ μέρος. γ') Ὅλο τὸν ἀριθμό.

α'	β'	γ'
4,5	145, 75	2,6435
37,8	0,008	0,0072
0,04	0,425	1,3405
2,65	3,608	3,0150
75,50	4,085	0.02567

Πρόσθεσις

- 1) Ένα παιδί είχε 4,85 τῆς δραχμῆς, ὕστερα τοῦ ἔδωσε ὁ πατέρας του 2,50 τῆς δραχμῆς. Πόσες δραχμὲς ἔχει τώρα ;
- 2) Γράψε τοὺς παρακάτω ἀριθμοὺς τὸν ἓνα ἀποκάτω ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ πρόσθεσέ τους.

α'	β'
3,70 + 4,50 =;	38,7 + 1,3 =;
7,45 + 5,70 =;	6 + 20,40 =;
9,35 + 7,95 =;	6,870 + 7,465 =;
3,70 + 0,80 =;	12,084 + 0,785 =;
4,05 + 9,35 =;	0,95 + 3,065 =;
36,4 + 0,7 =;	6,854 + 15,9 =;

- 3) Ένας ἔμπορος πούλησε ἀπὸ ἓνα μεταξωτὸ ὕφασμα τὴν πρώτη φορά 3,45 τοῦ μέτρου, τὴν δεύτερη φορά 2,7 τοῦ μέτρου, καὶ τὴν τρίτη φορά 1,585 τοῦ μέτρου. Πόσο εἶναι ὅλο τὸ ὕφασμα ποὺ πούλησε ;

3,45	ἦ	3,450
2,7		2,700
1,585		1,585
<hr/>		<hr/>
;		;

- 4) Γράψε τοὺς παρακάτω ἀριθμοὺς τὸν ἓνα ἀποκάτω ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ πρόσθεσέ τους.

- α') $6,75 + 4,80 + 0,45 =$;
 β') $35,85 + 27,4 + 56,76 =$;
 γ') $24,8 + 9 + 65,75 =$;
 δ') $6,357 + 4,8 + 0,485 =$;
 ε') $15,9 + 7,465 + 4,35 =$;
 στ') $145 + 18,75 + 9,865 + 20,6 =$;
 ζ') $2,07 + 0,7 + 15,675 + 2,45 =$;

- 5) Έδωσα για ζάχαρη 35,65 της δραχμής και για καφέ 49,75 της δραχμής. Πόσες δραχμές έδωσα για ζάχαρη και καφέ μαζί ;
- 6) Ένα παιδί ξόδεψε για τετράδια 6,80 της δραχμής, για πέννες 1,90 της δραχμής και για ένα τόπι 6 δραχμές. Πόσες δραχμές ξόδεψε για όλα αυτά ;
- 7) Ένας έμπορος αγόρασε τρία υφάσματα, για τὸ ἕνα ἔδωσε 2145,70 της δραχμής, για τὸ ἄλλο 1240,90 της δραχμής και για τὸ ἄλλο 3187 δρ. Πόσες δραχμές ἔδωσε και για τὰ τρία υφάσματα ;
- 8) Ένας έμπορος πούλησε ἀπὸ ἕνα ὕφασμα τὴν πρώτη φορά 3,75 τοῦ μέτρου και πῆρε 737,50 της δραχμής, τὴν δεύτερη φορά πούλησε 2,50 τοῦ μέτρου και πῆρε 435 δραχμές, και τὴν τρίτη φορά πούλησε 2 μέτρα και πῆρε 365,80 της δραχμής. Πόσο ἦτο ὄλο τὸ ὕφασμα πὸ πούλησε ; Και πόσες δραχμές πῆρε ;
- 9) Έδωσα για κρέας 39,60 της δραχμής, για βούτυρο ὅσο ἔδωσα για τὸ κρέας και ἀκόμα 6,80 της δραχμής, μου ἔμειναν και 14 δραχμές. Πόσες δραχμές ἔδωσα για τὸ βούτυρο ; Πόσες για κρέας και βούτυρο μαζί ; Και πόσες δραχμές εἶχα στὴν ἀρχή ;

$$\begin{array}{r} 39,60 \\ 6,80 \\ \hline 46,40 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 39,60 \\ 46,40 \\ \hline 86,00 \\ 14 \\ \hline 100,00 \end{array}$$

Ἀφαίσεις

Α'.

- 1) Πόσες δραχμές θὰ μοῦ μείνουν ἀπὸ 25,40 τῆς δραχμῆς, ὅταν ἑοδέψω 9,65 τῆς δραχμῆς; Καὶ πόσες θὰ μοῦ μείνουν ἀπὸ 65 δραχμές; ὅταν ἑοδέψω 28,35 τῆς δραχμῆς;

$\begin{array}{r} 25,40 \\ \underline{9,65} \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 65,00 \\ \underline{28,35} \\ \hline \end{array}$
;	;

8,20
5,65
2,538000

- 2) Γράψε τοὺς παρακάτω ἀριθμοὺς τὸν ἓνα ἀποκάτω ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ ἀφαίρεσε.

α'	β'
$9,5 - 4,3 =;$	$1000 - 748,40 =;$
$38,4 - 0,9 =;$	$34,80 - 26 =;$
$6,75 - 1,65 =;$	$48,55 - 39 =;$
$3,42 - 2,78 =;$	$10,04 - 0,7 =;$
$3,4 - 0,65 =;$	$4,275 - 2,348 =;$
$35 - 19,70 =;$	$16,68 - 5,895 =;$
$100 - 68,44 =;$	$1 - 0,00001 =;$

- 3) Ἐνα παιδί θέλει νὰ ἀγοράσῃ ἓνα τόπι ποὺ τὸ πωλοῦν 8,20 τῆς δραχμῆς, ἔχει μόνον 5,65 τῆς δραχμῆς. Πόσες δραχμὲς χρειάζεται ἀκόμα;
- 4) Ἐνας ἔμπορος ἀγόρασε ἓνα ὕφασμα μὲ δρχ. 64,60 τὴν πήχη, ὕστερα τὸ πούλησε μὲ δρχ. 75,50 τὴν πήχη. Πόσο κέρδισε ἀπὸ κάθε πήχη;
- 5) Μία γυναίκα θέλει νὰ ἀγοράσῃ ἓνα ὕφασμα ποὺ τὸ πωλοῦν 285 δραχμὲς, ἔχει μόνον 247,80 τῆς δραχμῆς. Πόσες δραχμὲς χρειάζεται ἀκόμα;
- 6) Ἀγόρασα λάδι ποὺ κάνει 67,65 τῆς δραχμῆς. Πόσες δραχμὲς θὰ πάρω πίσω ἀπὸ ἓνα κατοστάρικο;
- 7) Ἐνα κορίτσι ἀγόρασε 1 μέτρο κορδέλα καὶ ἀπ' αὐτὴ Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

χρειάστηκε 0,45 τοῦ μέτρου γιὰ τὴν κόκκα τῆς.
Πόση κορδέλα τῆς ἔμεινε; *1 χυρὶ*

- 8) Ἐνας ἄρρωστος εἶχε πυρετὸ 39,2 βαθμοῦς. Ὑστερα ἀπὸ λίγη ὥρα εἶχε 38,5. Πόσο κατέβη ὁ πυρετός;

Σημ. Τὸ θερμομέτρο χωρίζεται μὲ μεγάλες γραμμὲς σὲ ἴσα μέρη, τὰ ὁποῖα λέγονται **βαθμοί**, κάθε βαθμὸς χωρίζεται μὲ ἄλλες μικρότερες γραμμὲς σὲ δέκατα τοῦ βαθμοῦ.

- 9) Ἐνας ἄλλος ἄρρωστος εἶχε τὸ πρῶτ' πυρετὸ 37,8 βαθμοῦς τὸ βράδυ εἶχε 39 βαθμοῦς. Πόσο ἀνέβη ὁ πυρετός;

B'.

- 1) Ἐνα παιδί εἶχε μία δραχμὴ καὶ ἔδωσε σ' ἕνα φτωχὸ 0,10 τῆς δραχμῆς καὶ σ' ἄλλο φτωχὸ 0 15 τῆς δραχμῆς. Πόσα τοῦ ἔμειναν;

- 2) Ἐνα κορίτσι ἔδωσε γιὰ μιὰ κορδέλα 2,75 τῆς δραχμῆς, γιὰ ἕνα βελονάκι 1,20 τῆς δραχμῆς καὶ γιὰ καραμέλες 0,85 τῆς δραχμῆς. Πόσα ἔδωσε γιὰ ὅλα αὐτά; Καὶ πόσα τῆς ἔμειναν ἀπὸ ἕνα τάλητρο ποῦ εἶχε μαζί τῆς;

- 3) Μία μητέρα ἀγόρασε γιὰ φορέματα 9,50 τοῦ μέτρου ἀπὸ ἕνα ὕφασμα, ἀπ' αὐτὸ ἔκοψε γιὰ τὸ ἕνα κορίτσι τῆς 3 μέτρα, γιὰ τὸ ἄλλο κορίτσι τῆς 2 40 τοῦ μέτρου, τὸ ἄλλο ὕφασμα κράτησε γιὰ τὸ δικό τῆς φόρεμα. Πόσα κράτησε;

- 4) Ἐνας χρωστοῦσε σὲ ἕνα ἔμπορο 675 δραχμῆς. Ὑστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ τοῦ ἔδωσε 140 δραχμῆς. Ὑστερα 240,50 τῆς δραχμῆς, καὶ ὕστερα 160 δραχμῆς. Λογάριασε πόσα τοῦ χρωστάει ἀκόμα.

- 5) Εἶχα μαζί μου ἕνα χιλιάρικο καὶ ἀπ' αὐτὸ ἔδωσα γιὰ λάδι 198,60 τῆς δραχμῆς, γιὰ βούτυρο 265 δραχμῆς, γιὰ σαποῦνι 59,70 τῆς δραχμῆς καὶ γιὰ ~~το~~ γαρή 45,90 τῆς δραχμῆς. Λογάριασε πόσες δραχμῆς μου ἔμειναν;

Πολλαπλασιασμός

A'

- 1) Μία χωρική πουλεϊ αυγά με δραχ. 1,65 τὸ ἓνα. Πόσο ἔχουν 3 αυγά ; Πόσο 5, 8, 9, αυγά ; ✓
 2) Κάνε τοὺς πολλαπλασιασμοὺς

α'	β'
$4,7 \times 3 =$	$(3,75 \times 2 =$
$9,6 \times 5 =$	$14,80 \times 4 =$
$7,8 \times 6 =$	$26,34 \times 7 =$
$8,75 \times 8 =$	$98,85 \times 6 =$
$0,52 \times 9 =$	$257,05 \times 5 =$

- 3) Ἐνας χωρικός πουλεϊ σιτάρι με δραχ. 9,85 τὴν ὀκτῶ. Πόσο ἔχουν 10 ὀκτῶδες ; Πόσο 100 ὀκτῶδες ; 1000 ὀκτῶδες ;
Σημ. $9,85 \times 10 = 98,5$ δραχ. $9,85 \times 100 = 985$ δραχ.
 $9,85 \times 1000 = 9,850$ δραχ.
 4) Κάνε τοὺς πολλαπλασιασμοὺς.

α'	β'
$3,45 \times 10 =$ 34,50	$8,5 \times 100 =$
$5,08 \times 10 =$	$12,7 \times 100 =$
$18,4 \times 10 =$	$6,05 \times 100 =$
$0,35 \times 10 =$	$0,675 \times 100 =$
$7,40 \times 10 =$	$3,475 \times 1000 =$
$0,08 \times 10 =$	$0,68 \times 1000 =$
$3,45 \times 100 =$	$2,5 \times 1000 =$
$7,64 \times 100 =$	$3,25 \times 10000 =$

- 5) Τὸ κιλὸ (χιλιόγραμμα) εἶναι 0,78 τῆς ὀκτῶς. Πόσες ὀκτῶδες εἶναι 10 κιλά ; 100 κιλά ; 1000 κιλά ;
 6) Ἡ ἐμπορική πήχη εἶναι 0,64 τοῦ μέτρου. Πόσα μέτρα εἶναι 10 πήχες ; 100 πήχες ; 1000 πήχες ;
 7) Ἐνα χιλιόμετρο εἶναι 1000 μέτρα. Πόσα μέτρα εἶναι 7,5 τοῦ χιλιομέτρου ; Πόσα 15,45 τοῦ χιλιομέτρου ;
 Καὶ πόσα 0,64 τοῦ χιλιομέτρου ;
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

- 8) Τὸ ἀλεύρι πουλιέται ἢ ἀπὸ 11,80 τῆς δραχμῆς. Πόσο ἔχουν 20 ἀκάδες; Πόσο 30 ἀκάδες; 25 ἀκάδες; 48 ἀκάδες;
- 9) Κάνε τοὺς πολλαπλασιασμοὺς.

α'

β'

$$4,60 \times 20 = ;$$

$$9,7 \times 12 = ;$$

$$7,48 \times 30 = ;$$

$$3,40 \times 15 = ;$$

$$0,75 \times 60 = ;$$

$$9,20 \times 28 = ;$$

$$5,44 \times 40 = ;$$

$$0,75 \times 35 = ;$$

$$7,35 \times 80 = ;$$

$$19,25 \times 65 = ;$$

$$0,08 \times 90 = ;$$

$$15,40 \times 27 = ;$$

$$45,60 \times 70 = ;$$

$$64,75 \times 38 = ;$$

- 10) Ἐνας πουλάει λάδι μὲ δραχ. 36,80 τὴν ἀπὸ, Πόσο ἔχουν 40 ἀκάδες; 65 ἀκάδες; 100 ἀκάδες; 270 ἀκάδες;

- 11) Γιὰ νὰ κάνωμε μία πετσέτα τοῦ φαγητοῦ ἀπὸ ἕνα ὕφασμα θέλωμε 0,40 τοῦ μέτρου. Πόσο ὕφασμα θέλωμε γιὰ 6 πετσέτες; Πόσο γιὰ 9, γιὰ 10, γιὰ μία δωδεκάδα;

- 12) Μία ταντέλα πουλιέται τὸ μέτρο 6,75 τῆς δραχμῆς. Πόσο ἔχουν 2,4 τοῦ μέτρου; Πόσο 3,60 τοῦ μέτρου; Καὶ πόσο 4,25 τοῦ μέτρου;

- 13) Κάνε τοὺς πολλαπλασιασμοὺς

α'

β'

$$6,5 \times 7,3 = ;$$

$$5,60 \times 3,7 = ;$$

$$9,7 \times 5,8 = ;$$

$$7,24 \times 2,9 = ;$$

$$5,9 \times 8,4 = ;$$

$$9,25 \times 4,30 = ;$$

$$2,5 \times 0,2 = ;$$

$$8,65 \times 5,75 = ;$$

$$0,9 \times 0,7 = ;$$

$$0,45 \times 0,32 = ;$$

$$0,8 \times 0,5 = ;$$

$$0,04 \times 0,02 = ;$$

(ἐπανάληψις πράξεων)

- 1) Ἐνας ἀγόρασε 4 ἀκάδες πατάτες μὲ δραχ. 5,80 τὴν ἀπὸ. Πόσο κάνουν οἱ πατάτες; Καὶ πόσες δραχμὲς θὰ πάρῃ πίσω ἀπὸ ἕνα εἰκοσιπεντάρικο;

- 2) Ένας αγόρασε 7 πορτοκάλια με δρ. 1,25 τὸ ἕνα. Πόσο κάνουν τὰ πορτοκάλια; Καὶ πόσο θὰ πάρη πίσω ἀπὸ 2 τάλληρα;
- 3) Ένας αγόρασε 2 δεκάδες λάδι με δραχ. 38,60 τὴν δεκά και ἔδωσε ἕνα κατοστάρικο. Πόσες δραχμὲς θὰ πάρη πίσω;
- 4) Ένας χωρικός πούλησε 3 κοτόπουλα με δραχ. 38,50 τὸ ἕνα, καὶ 20 αὐγά με δραχ. 1,80 τὸ ἕνα. Πόσες δραχμὲς κάνουν τὰ κοτόπουλα; Πόσες τὰ αὐγά; Καὶ πόσες μαζί; *σημ.*
- 5) Γιὰ νὰ κάνει ἕνας ἐργάτης μία φορεσιὰ ροῦχα αγόρασε ἀπὸ ἕνα ὕφασμα 2,80 τοῦ μέτρου με 276 δραχμὲς τὸ μέτρο, ξόδεψε καὶ γιὰ ραφτικὰ 500 δραχμὲς. Πόσες δραχμὲς τοῦ κόστισε ἡ φορεσιὰ του;
- 6) Ένας αγόρασε δύο σακιά κάρβουνα με δρ. 3,40 τὴν δεκά. Τὸ ἕνα σακὶ εἶχε 48 δεκάδες καὶ τὸ ἄλλο 54 δεκάδες. Πόσες δραχμὲς κάνουν τὰ κάρβουνα; Καὶ πόσες δραχμὲς θὰ πάρη πίσω ἀπὸ ἕνα χιλιάριο;
- 7) Ένας ἔμπορος εἶχε ἀπὸ ἕνα ὕφασμα 8,40 τοῦ μέτρου, ἀπ' αὐτὸ κράτησε 3,80 τοῦ μέτρου γιὰ φόρεμα τῆς γυναίκας του, τὸ ἄλλο ὕφασμα τὸ πούλησε με 175 δραχμὲς τὸ μέτρο. Πόσο ὕφασμα πούλησε; Καὶ πόσες δραχμὲς πῆρε; *πυρ.*
- 8) Ένας αγόρασε 2 δωδεκάδες μαντήλια με δραχ. 9,80 τὸ ἕνα μαντήλι. Πόσες δραχμὲς κάνουν τὰ μαντήλια; Καὶ πόσες δραχμὲς θὰ πάρη πίσω ἀπὸ 3 κατοστάρικα;
- 9) Μία γυναίκα αγόρασε ἀπὸ ἕνα ὕφασμα 5 πῆχες με δρ. 85,80 τὴν πῆχη καὶ 2 κουβαρίστρες με 5,70 τὴν μία. Πόσες δραχμὲς τῆς ἔμειναν ἀπὸ ἕνα πεντακοσάριο ποὺ εἶχε μαζί της;
- 10) Μία χωρική αγόρασε ἀπὸ ἕνα ὕφασμα 6 πῆχες με δρ. 26,70 τὴν πῆχη καὶ ἔδωσε στὸν ἔμπορο 90 αὐγά με δρ. 1,80 τὸ ἕνα. Κάνε τὸ λογαριασμό.

Διαίρεσις

Α'

1) Ἀγόρασα 6 αυγά και ἔδωσα 10,50 τῆς δραχμῆς. Πόσο ἀγόρασα τὸ καθένα ;

2) Ἀγόρασα 7 λεμόνια και ἔδωσα 4,55 τῆς δραχμῆς. Πόσο ἀγόρασα τὸ καθένα ;

Σημ. $18,50 : 6 = 1,75$ δρ. $4,55 : 7 = 0,65$ τῆς δραχμῆς (65 λεπτά).

3) Κάνε τίς διαιρέσεις.

$$\alpha'$$

$$25,5 : 3 = ;$$

$$10,8 : 4 = ;$$

$$36,25 : 5 = ;$$

$$23,04 : 6 = ;$$

$$66,15 : 9 = ;$$

$$52,56 : 8 = ;$$

$$\beta'$$

$$116,20 : 7 = ;$$

$$0,56 : 6 = ;$$

$$0,435 : 5 = ;$$

$$43,80 : 12 = ;$$

$$85,50 : 15 = ;$$

$$362,60 : 37 = ;$$

0435 / 5
135 87
0

85,50 / 15
10,5 59
0 00

4) Ἐνας ἀγόρασε 10 πορτοκάλια και ἔδωσε 12,5 τῆς δραχμῆς. Πόσο ἀγόρασε τὸ καθένα ;

5) Ἐνα παιδί ἀγόρασε 30 φύλλα χαρτί και ἔδωσε 5,40 τῆς δραχμῆς. Πόσο ἀγόρασε τὸ κάθε φύλλο ;

Σημ. $12,5 : 10 = 1,25$ τῆς δραχμῆς. $5,40 : 30 = 0,18$ τῆς δραχμῆς.

6) Κάνε τίς διαιρέσεις

$$\alpha'$$

$$25 : 10 = ;$$

$$7,5 : 10 = ;$$

$$0,6 : 10 = ;$$

$$165 : 100 = ;$$

$$125,4 : 100 = ;$$

$$75,2 : 100 = ;$$

$$4,7 : 100 = ;$$

$$\beta'$$

$$347 : 100 = ;$$

$$24,5 : 1000 = ;$$

$$5,2 : 1000 = ;$$

$$31,36 : 40 = ;$$

$$60,80 : 80 = ;$$

$$75,50 : 30 = ;$$

$$13,60 : 20 = ;$$

- 7) Μία γυναίκα αγόρασε από ένα ύφασμα 2,5 τού μέτρου και έδωσε 60 δραχμές. Πόσο αγόρασε τὸ μέτρο; Καὶ πόσο θὰ αγόραζε τὸ μέτρο ἂν ἔδινε 71,75 τῆς δραχμῆς;

$$60 : 2,5 = 600 : 25 = ;$$

$$71,75 : 2,5 = 717,5 : 25 = ;$$

- 8) Κάνε τὶς διαιρέσεις

α'

$$6 : 0,5 = ;$$

$$4 : 0,8 = ;$$

$$9,8 : 3,5 = ;$$

$$0,2 : 0,4 = ;$$

$$12,6 : 4,5 = ;$$

$$25,05 : 3,7 = ;$$

β'

$$35,55 : 4,5 = ;$$

$$39,95 : 4,7 = ;$$

$$19,38 : 5,7 = ;$$

$$63,65 : 6,70 = ;$$

$$14,45 : 4,25 = ;$$

$$8,892 : 3,60 = ;$$

59,40
15

B'

- 1) Αγόρασαμε 3 δεκάδες ζάχαρη καὶ δώσαμε 59,40 τῆς δραχμῆς. Πόσο ἔχει ἢ μία δεκά; Καὶ πόσο ἔχουν 4 δεκάδες; 10 δεκάδες; 25 δεκάδες;

- 2) Για 4 δεκάδες λάδι ἔδωσα 152,80 τῆς δραχμῆς. Πόσο ἔχει ἢ μία δεκά; Καὶ πόσο ἔχουν 19 δεκάδες; 100 δεκάδες;

- 3) Ἐνας αγόρασε 10 δεκάδες κάρθουνα καὶ ἔδωσε 32,50 τῆς δραχμῆς. Πόσο ἔχει ἢ μία δεκά; Καὶ πόσο ἔχει ἢ δεκά ἂν δώσῃ 34 δραχμῆς; 35,50 τῆς δραχμῆς;

- 4) Ἐνας πουλεὶ λεμόνια μὲ 0,40 τῆς δραχμῆς τὸ ἓνα. Πόσα λεμόνια αγорάζομε μὲ 6 δραχμῆς;

Σημ. Ὅσες φορές τὰ 0,40 τῆς δραχμῆς χωροῦν στὶς 6 δραχμῆς, ὅσες φορές ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν 6 ἀφαιροῦμε τὸ 0,40 = ;

- 5) Μία χωρική πουλεϊ αυγά με 1,75 τῆς δραχμῆς τὸ ἓνα ;
Πόσα αυγά ἀγοράζομε με 14 δραχμῆς ; Πόσα με 10,50
τῆς δραχμῆς ; Καὶ πόσα με 24,50 τῆς δραχμῆς ;
- 6) Ἐνας ἔμπορος πουλεϊ ταντέλα με δραχμῆς 3,80 τὴν
πήχη. Πόση ταντέλα ἀγοράζομε με 19 δραχμῆς ;
Καὶ πόση με 34,20 τῆς δραχμῆς ; με 45,60 τῆς
δραχμῆς ; *Σημείωση*
- 7) Μία γυναίκα ἀγόρασε 3 κουβαρίστρες καὶ ἔδωσε 17,40
τῆς δραχμῆς. Πόσο ἔχει ἡ μία κουβαρίστρα ; Καὶ πό-
σες κουβαρίστρες ἀγοράζομε με 29 δραχμῆς ; με 23,20
τῆς δραχμῆς ; με 40,60 τῆς δραχμῆς ;
- 8) Ἐνας ἀγόρασε 5 ζευγάρια κάλτσες καὶ ἔδωσε 143,50
τῆς δραχμῆς. Πόσο ἔχει τὸ ἓνα ζευγάρι ; Καὶ πόσα
ζευγάρια ἀγοράζομε με 172,20 τῆς δραχμῆς ; με
258,30 τῆς δραχμῆς ; με 287 δραχμῆς ; *Σημείωση*

Προβλήματα ἀναγωγῆς στὴ μονάδα (ποσὰ ἀνάλογα)

- 1) 3 πορτοκάλια ἔχουν 5 δραχμῆς. Πόσες δραχμῆς ἔχουν
διπλάσια πορτοκάλια ; τριπλάσια πορτοκάλια ;
- 2) με 6 δραχμῆς ἀγοράζομε 12 λεμόνια. Πόσα λεμόνια
ἀγοράζομε με τὸ $\frac{1}{2}$ τῶν 6 δραχμῶν ; με τὸ $\frac{1}{4}$ τῶν 6
δραχμῶν ;
- 3) 4 ὀκάδες κρεμύδια ἔχουν 20 δραχμῆς. Πόσο ἔχουν 3
ὀκάδες ; 7 ὀκάδες ;
- Σημ.** Εὐρίσκομε πρῶτα πόσο ἔχει ἡ μία ὀκά.
- 4) 2 ὀκάδες σαπούνη ἔχουν 34 δραχμῆς. Πόσο ἔχουν 4
ὀκάδες ; 5 ὀκάδες ; 9 ὀκάδες ;

- 5) 3 κουβαρίστρες έχουν 18,60 τής δραχμής. Πόσο έχουν 2 κουβαρίστρες ; 5 κουβαρίστρες ; 7 κουβαρίστρες ;
- 6) 7 δεκάδες κάρβουνα έχουν 23,80 τής δραχμής. Πόσο έχουν 10 δεκάδες ; 15 δεκάδες ; 40 δεκάδες ;

(Ποσά αντίστροφα)

- 7) 2 εργάτες σκάπτουν ένα άμπέλι σε 8 ημέρες. Σε πόσες ημέρες θα τὸ σκάψῃ ὁ 1 εργάτης ;
- 8) 1 εργάτης σκάπτει ένα άμπέλι τὸ 12 ημέρες. Σε πόσες ημέρες θα τὸ σκάψουν μαζί 2 εργάτες ; 3 εργάτες ; 4 εργάτες ;

Σημ. Οἱ 2 εργάτες θα τὸ σκάψουν στὸ $\frac{1}{2}$ τῶν 12 ἡμερῶν, οἱ 3 στὸ $\frac{1}{3}$ τῶν 12 ἡμερῶν.

- 9) 6 εργάτες σκάπτουν ένα άμπέλι σε 8 ημέρες. Σε πόσες ημέρες θα τὸ σκάψουν 2 εργάτες ; 4 εργάτες ; 12 εργάτες ;

Σημ. Εὐρίσκομε πρώτα σε πόσες ημέρες θα τὸ σκάψῃ ὁ 1 εργάτης.

- 10) 9 γυναῖκες θερρίζουν ένα χωράφι σε 8 ημέρες. Σε πόσες ημέρες θα τὸ θερρίσουν 12 γυναῖκες ; 3 γυναῖκες ; 6 γυναῖκες ;

Συμμιγεῖς ἀριθμοὶ

Α'

Μέτρα

- 1) Μία πήχη (ἐμπορικὴ) ἔχει 8 ρούπια. Πόσα ρούπια ἔχουν 5 πήχες ; 9 πήχες ; 3 πήχες καὶ 5 ρούπια ; 7 πήχες καὶ 2 ρούπια ;
- 2) Πόσες πήχες καὶ πόσα ρούπια κάνουν 18 ρούπια ; 27 ρούπια ; 36 ρούπια ; 40 ρούπια ;
- 3) Πόσες παλάμες καὶ πόσα δάκτυλα (πόντους) ἔχουν 2 μέτρα καὶ 5 παλάμες ; 5 μέτρα καὶ 6 παλάμες ; 4 μέτρα 8 παλάμες καὶ 5 δάκτυλα ;
- 4) Πόσες γραμμὲς ἔχουν 2 μέτρα καὶ 5 παλάμες ; 6 παλάμες καὶ 7 δάκτυλα ; 2 μέτρα 3 παλάμες καὶ 7 δάκτυλα ;
- 5) Πόσα δάκτυλα καὶ πόσες γραμμὲς κάνουν 25 γραμμὲς ; 37 γραμμὲς ;
- 6) Πόσες παλάμες καὶ πόσα δάκτυλα κάνουν 36 δάκτυλα ; 27 δάκτυλα ; 40 δάκτυλα ;
- 7) Πόσα μέτρα καὶ πόσες παλάμες κάνουν 45 παλάμες ; 34 παλάμες ; 60 παλάμες ;
- 8) Μιά γιάρδα (Ἀγγλικὴ) ἔχει 3 πόδια. Πόσα πόδια ἔχουν 5 γιάρδες ; 6 γιάρδες ; 4 γιάρδες καὶ 2 πόδια ;
- 9) Τὸ ἓνα πόδι τῆς γιάρδας ἔχει 12 δάκτυλα. Πόσα δάκτυλα ἔχουν 2 πόδια ; 2 γιάρδες καὶ 1 πόδι ; 5 γιάρδες καὶ 3 δάκτυλα ;

10) Πρόσθεσε

α')	8	πῆχ.	5	ρ.	β')	18	πηχ.	7	ρ.	γ')	8	μ.	7	π.	5	δ.	4	γρ.
	3		7			9		5			9	8		7		7		7
	15		6			25		6			5	6		9		5		5

δ')	5	γιαρ.	2	πόδ.	7	δ.	ε')	12	γ.	1	π.	10	δ.
	6		1		9			15				6	
	7		2		8			2		2		9	

11) Ἀφαίρεσε

α')	9	πῆχ.	7	ρ.	β')	12	π.	5	ρ.	γ')	20	π.	
	2		5			9		7			6	5	ρ.

δ')	9	μ.	8	παλ.	6	δ.	10	γρ.	ε')	8	γιάρ.	2	π.	5	δ.
	2		5		8		7			3		1		8	

12) Ἐνας ἔμπορος ἔχει ἀπὸ ἓνα ὕφασμα 30 πῆχες 5 ρούπια. Πόσο ὕφασμα θὰ τοῦ μείνῃ, ἂν πουλήσῃ 7 πῆχες 3 ρούπια ; 8 πῆχες 6 ρούπια ; 12 πῆχες 7 ρούπια ; Καὶ πόσο θὰ τοῦ μείνῃ ἂν εἶχε 40 πῆχες ;

13) Πολλαπλασιάσε

14) Διαίρεσε

5	πῆχ.	6	ρ.	×	3	=	17	πῆχ	5	ρ.	:	3	=
9	»	7	»	×	5	=	26	»	4	»	:	4	=
15	»	5	»	×	9	=	86	»	5	»	:	9	=

15) Γιὰ νὰ κάνωμε ἓνα φόρεμα θέλωμε 5 πῆχες 5 ρούπια ἀπὸ ἓνα ὕφασμα. Πόσο ὕφασμα θέλωμε γιὰ 4 ὅμοια φορέματα ; Καὶ πόσο γιὰ 2, 3, 5 φορέματα ;

16) 3 γυναῖκες θέλουν νὰ μοιράσουν 25 πῆχες καὶ 7 ρούπια πανί. Πόσο θὰ πάρῃ ἡ ἑκάθεμιά ; Καὶ πόσο θὰ πάρῃ

ἐν τῷ πανί εἶναι 28 πηγάδες καὶ 4 ρούπια ; 47 πηγάδες καὶ 2 ρούπια ; 57 πηγάδες καὶ 5 ρούπια ;

Βάρη

- 1) Πόσα δράμια κάνουν 3 δεκάδες καὶ 300 δράμια ; 6 δεκάδες καὶ 150 δράμια ; 30 δεκάδες καὶ 250 δράμια ;
- 2) Πόσες δεκάδες κάνουν 2 καντάρια καὶ 35 δεκάδες ; 5 καντάρια καὶ 40 δεκάδες ; 10 καντάρια καὶ 38 δεκάδες ;
- 3) Πόσες δεκάδες καὶ πόσα δράμια κάνουν 700 δράμια ; 900 δράμια ; 840 δράμια ; 1400 δράμια ; 2680 δράμια ;
- 4) Πόσα καντάρια καὶ πόσες δεκάδες κάνουν 72 δεκάδες ; 85 δεκάδες ; 145 δεκάδες ; 1320 δεκάδες ;
- 5) Πόσα γραμμάρια κάνουν 4 κιλά καὶ 400 γραμμάρια ; 7 κιλά καὶ 800 γραμμάρια ; 6 κιλά καὶ 400 γραμμάρια ;

Σημ. Τὸ κιλό (χιλιόγραμμα) ἔχει 1000 γραμμάρια.

Ἔο τόννος ἔχει 1000 κιλά.

- 6) Πόσα κιλά ἔχουν 3 τόννοι ; 7 τόννοι ; 5 τόννοι καὶ 450 κιλά ; 9 τόννοι καὶ 500 κιλά ;
- 7) Πόσα κιλά καὶ πόσα γραμμάρια κάνουν 3560 γραμμάρια ; 6780 γραμμάρια ; 9425 γραμμάρια ;
- 8) Πόσους τόννους καὶ πόσα κιλά κάνουν 3270 κιλά ; 4785 κιλά ; 15325 κιλά ;
- 9) Πρόσθεσε

2 καντ.	45 δεκ.	250 δρ.	3 καντ.	28 δεκ.	300 δρ.
7	30	180	8	39	280
9	17	320	15	36	370

5 τόν.	400 κιλ.	700 γρ.	4 τόν.	200 κιλ.	900 γρ.
6	800	500	5	450	300
2	150	600		800	800

10) Ἀφαίρασε

8 καντ.	35 ὀκ.	150 δρ.	6 καντ.	10 ὀκ.	100 δρ.
3	28	300	2	17	270
9 καντ.			5 τόν.		
2	35 ὀκ.	100 δρ.	3	950	900

11) Ἐνας ἀγόρασε 15 καντάρια 20 δεκάδες κάρβουνα. Πόσα τοῦ μένουν, ἂν πουλήσῃ 4 καντάρια 15 δεκάδες; 5 καντάρια 25 δεκάδες 200 δράμια; 9 καντάρια 30 δεκάδες 300 δράμια; Καὶ πόσα θὰ τοῦ μείνουν ἀνεῖχε 20 καντάρια κάρβουνα;

12) Μία οἰκογένεια θέλει τὴν ἡμέρα 2 δεκάδες 150 δράμια φωμί. Πόσο θέλει σὲ 3 ἡμέρες; σὲ 7 ἡμέρες; σὲ ἓνα μῆνα;

13) Ἐνα κεφαλοτύρι ζυγίζει 3 δεκάδες 250 δράμια. Πόσο ζυγίζουν 2, 3, 5 ὅμοια κεφαλοτύρια;

14) Ἐνας ἀγόρασε κάρβουνα μὲ δραχ. 3,20 τὴν δεκά. Πόσο θὰ δώσῃ γιὰ 2 καντάρια καὶ 20 δεκάδες; γιὰ 5 καντάρια καὶ 35 δεκάδες; γιὰ 9 καντάρια καὶ 40 δεκάδες;

15) 5 ἄνθρωποι θέλουν νὰ μοιράσουν 13 καντάρια 19 δεκάδες 100 δράμια σιτάρι. Πόσο θὰ πάρῃ ὁ καθένας; Καὶ πόσο θὰ πάρῃ, ἂν τὸ σιτάρι εἶναι 16 καντάρια 7 δεκάδες 300 δράμια; 29 καντάρια 25 δεκάδες 100 δράμια;

Χρόνος

1) Πόσες μῆνες ἔχουν 2 χρόνια καὶ 6 μῆνες; 4 χρόνια καὶ 7 μῆνες; 5 χρόνια καὶ 9 μῆνες;

Σημ. Ὁ ἓνας χρόνος ἔχει 12 μῆνες καὶ ὁ κάθε μῆνας λογαριάζεται μὲ 30 ἡμέρες. Μία ἡμέρα (ἡμερονύκτιο) ἔχει

24 ώρες, 1 ώρα έχει 60 λεπτά και 1 λεπτό έχει 60 δευτερόλεπτα.

2) Πόσες ημέρες έχουν 2 μήνες και 20 ημέρες ; 6 μήνες και 15 ημέρες ; 9 μήνες και 12 ημέρες ;

3) Πόσες ώρες έχουν 2 ημέρες ; 3 ημέρες ; 4 ημέρες και 10 ώρες ; 7 ημέρες και 15 ώρες ;

4) Πόσα λεπτά και πόσα δεύτερα έχουν 3 ώρες ; 4 ώρες 5 ώρες και 40 λεπτά ; 7 ώρες και 50 λεπτά ; 8 ώρες 20 λεπτά και 40 δεύτερα ;

5) Πόσα χρόνια και πόσες μήνες κάνουν 25 μήνες ; 38 μήνες ; 175 μήνες ;

6) Πόσες μήνες και πόσες ημέρες κάνουν 48 ημέρες ; 75 ημέρες ; 145 ημέρες ;

7) Πόσες ώρες και πόσα λεπτά κάνουν 80 λεπτά ; 150 λεπτά ; 280 λεπτά ; 480 λεπτά ;

8) Πρόσθεσε

4 χρ.	8 μην.	15 χρ.	10 μ.	20 ήμ.	15 ώρ.	40 λ.	45 δ.
7	6	8		15	8	20	30
6	9	20	8	17		45	50

9) Ἀφαίρεσε

5 χρόν.	7 μ.	28 ήμ.	20 ώρ.	55 λ.	40.	δ.
3	10	15	10	20	55	

10 Μια μητέρα ήτο 35 χρονών και 8 μηνών, όταν γεννήθηκε τὸ κορίτσι της. Πόσο χρονών θα είναι ή μητέρα, όταν τὸ κορίτσι της θα είναι 9 χρονών και 7 μηνών ; 15 χρονών και 10 μηνών.

11) Ἐνα αὐτοκίνητο για νὰ πάη ἀπὸ μία πόλη σ' ἕνα χωριό, θέλει 4 ώρες και 30 λεπτά. Ποιὰ ώρα θα φθάση στὸ
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

χωριό, ἂν φύγη ἀπὸ τὴν πόλιν τὸ πρωὶ στὶς 6 ὥρες καὶ 59 λεπτά ; στὶς 8 ὥρες καὶ 45 λεπτά ; Κι' ἂν θέλῃ νὰ νὰ φθάσῃ στὸ χωριό στὶς 12 τὸ μεσημέρι, ποιά ὥρα θὰ φύγη ἀπὸ τὴν πόλιν ;

- 12) Ἐνας γεννήθηκε τὸ 1886 Μαΐου 25 καὶ ἔζησε 35 χρόνια 4 μῆνες καὶ 20 μέρες. Πότε πέθανε ;

Σημ. Ὁ Μάης εἶναι ὁ πέμπτος μῆνας τοῦ χρόνου.

1886 χρον. 5 μ. 25 ἡμ.

36	4	20
----	---	----

;

- 13) Μία γυναίκα πέθανε τὸ 1924 Ἰουλίου 10 καὶ ἔζησε 52 χρόνια 10 μῆνες καὶ 11 μέρες. Πότε γεννήθηκε ;

- 14) Ἐνα κορίτσι γεννήθηκε τὸ 1902 Μαρτίου 12 καὶ παντρεύτηκε τὸ 1927 Αὐγούστου 20. Πόσο χρονῶν παντρεύτηκε ;

- 15) Μιὰ ὑπηρετρία παίρνει τὸ μῆνα 280 δραχμῆς. Πόσες θὰ πάρῃ σὲ 1 χρόνο καὶ 6 μῆνες ; σὲ 2 χρόνια καὶ 8 μῆνες ;

Νομίσματα

- 1) Πόσα λεπτά κάνουν 3 δραχμῆς καὶ 70 λεπτά ; 8 δραχμῆς καὶ 45 λεπτά ; 15 δραχμῆς καὶ 60 λεπτά ;
- 2) Πόσες δραχμῆς κάνουν 3 τάλληρα καὶ 4 δραχμῆς ; 4 τάλληρα καὶ 2 δραχμῆς ; 6 τάλλ. καὶ 3 δραχμῆς ;
- 3) Πόσες δραχμῆς κάνουν 3 εικοσοπεντάρικα καὶ 4 τάλληρα ; 8 εικοσιπεντάρικα καὶ 9 τάλληρα ; 5 εικοσιπεντάρικα 3 τάλληρα καὶ 4 δραχμῆς ;
- 4) Μὲ 347 δραχμῆς πόσα εικοσιπεντάρικα μπορῶ νὰ κάνω ;
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

- Πόσα τάλληρα; και πόσες δραχμές θα μου μείνουν;
- 5) Μια λίρα Ἀγγλική ἔχει 20 σελίνια. Πόσα σελίνια ἔχουν 7 λίρες; 6 λίρες και 8 σελίνια; 9 λ. και 10 σελίνια;
- 6) Ἐνα σελίνιο ἔχει 12 πέννες. Πόσες πέννες ἔχουν 4 σελίνια; 5 σελίνια και 8 πέννες; 10 σελίνια και 6 πέννες;
- 7) Πόσες πέννες ἔχουν 2 λίρες 6 σελίνια και 8 πέννες; 5 λίρες 8 σελίνια και 10 πέννες;
- 8) Πόσες λίρες και πόσα σελίνια κάνουν 35 σελίνια; 48 σελίνια; 75 σελίνια;
- 9) Πόσες δραχμές θα μου μείνουν ἀπὸ ἕνα κατοστάρικο, όταν ξοδέψω 23 δραχμές και 75 λεπτά; 64 δραχμές και 45 λεπτά;
- Σημ.** Καλλίτερα εἶναι νὰ γράφωμε τὶς δραχμές και τὰ λεπτά μὲ δεκαδικοὺς ἀριθμοὺς τῆς δραχμῆς 23,75 και 64,45.
- 10) Ἐνας πουλεὶ κάστανα μὲ 9 δραχμές και 80 λεπτά (9,80 δρ.) τὴν οὐκ. Πόσο ἔχουν 3 οὐκάδες; 7 οὐκάδες;
- 11) Ἀγόρασα 3 οὐκάδες ζάχαρη και ἔδωσα 64 δρ. και 20 λεπτά (64,20 δρ.) Πόσο ἔχει ἡ μία οὐκ.; Και πόσο ἔχουν 5 οὐκάδες; 7 οὐκάδες;
- 12) Μία γυναίκα ἀγόρασε 9 πῆγες ἀπὸ ἕνα ὕφασμα και ἔδωσε 5 εἰκοσιπεντάρικα 3 τάλληρα και 40 λεπτά (=140,40 δρ.). Πόσο ἔχει ἡ μία πῆγη; Και πόσο ἔχουν 4 πῆγες; 6 πῆγες;

Β'

- 1) Ἡ ἐμπορικὴ πῆγη εἶναι 0,64 τοῦ μέτρου (64 πόντοι). Πόσο εἶναι τὸ 1 ρούπι; τὰ 2 ρούπια; τὰ 5 ρούπια;

- 2) Πόσα μέτρα είναι 3 πήχες ; 5 πήχες ; 6 πήχες και 2 ρούπια ; 8 πήχες και 6 ρούπια ;
- 3) Πόσες πήχες κάνουν 3,20 του μέτρου ;
Σημ. Όσες φορές δ 0,64 χωρεί στον 3,20 τόσες πήχες κάνουν $3,20 : 0,64 = 320 : 64 =$;
- 4) Πόσες πήχες κάνουν 3,84 του μέτρου ; 5,12 του μέτρου ; 6,40 του μέτρου ;
- 5) Η τεκτονική πήχη είναι τὰ 0,75 του μέτρου. Πόσα μέτρα είναι 7 τεκτονικές πήχες ; 40 τεκτονικές πήχες ;
- 6) Πόσες τεκτονικές πήχες κάνουν 3,75 του μέτρου ; 10,50 του μέτρου ; 45 μέτρα ; 67,50 του μέτρου ;
- 7) Η έμπορική πήχη είναι τὰ 0,7 τής γιάρδας. Πόσες γιάρδες είναι 8 πήχες ; 10 πήχες ; 25 πήχες ;
- 8) Πόσες πήχες κάνουν 14 γιάρδες ; 35 γιάρδες ; 300 γιάρδες ;
Σημ. Τὸ ἓνα τετραγωνικὸ μέτρο ἔχει 100 τετραγωνικὲς παλάμες και ἡ μιὰ τετραγωνικὴ παλάμη ἔχει 100 τετραγωνικὰ δάκτυλα.
- 9) Πόσες τετραγωνικὲς παλάμες και πόσα τετραγωνικὰ δάκτυλα ἔχουν 3 τετραγωνικὰ μέτρα ; 7 τετραγ. μέτρα και 60 τετραγωνικὲς παλάμες ;
- 10) Ἐνα στρέμμα εἶναι 1000 τετραγωνικὰ μέτρα. Πόσα τετρ. μέτρα εἶναι 3 στρέμματα και 200 τετρ. μέτρα ; 5 στρέμματα και 800 τετρ. μέτρα ;
- 11) Μιὰ γιάρδα εἶναι τὰ 0,914 του μέτρου. Πόσο εἶναι τὸ 1 πόδι τής γιάρδας ; Και πόσα μέτρα εἶναι 5 γιάρδες ; 8 γιάρδες και 1 πόδι ; 3 γιάρδες και 2 πόδια ;
- 12) Μιὰ ὀκτὰ εἶναι 1,28 του κίλου, Πόσα κιλὰ εἶναι 5, 20, Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

30, 100 οκάδες ;

13) Το ένα δράμι είναι 3,2 του γραμμαρίου. Πόσα γραμμάκια είναι 5, 25, 60, 150 δράμια ;

14) Ἡ Ἑνετική λίτρα είναι 150 δράμια καὶ τὸ χιλιόλιτρο (=1000 λίτρες) εἶναι 375 οκάδες. Πόσες οκάδες εἶναι 40 λίτρες σταφίδα ; Πόσα 5 χιλιόλιτρα ; 2 χιλιόλιτρα καὶ 200 λίτρες σταφίδα ;

15) Ἡ Ἀγγλική λίτρα εἶναι 142 δράμια. Πόσο εἶναι 5 λίτρες ; 8 λίτρες ; 30 λίτρες ;

16) Λογάριασε

Ὅταν ἡ Ἀγγλική λίρα ἔχη	360	δραχμῆς	
» τὸ Γαλλικὸ φράγκα ἔχη	2,90	τῆς δραχμῆς	
» τὸ Δολλάριο ἔχη	73,50	»	»
» τὸ Ἑλβετικὸ φράγκα ἔχη	14,30	»	»
» τὸ Μάρκο τῆς Γερμανίας ἔχη	16,80	»	»
» τὸ Δηνάριο τῆς Σερβίας ἔχη	1,30	»	»
» τὸ Λέι τῆς Ρουμανίας ἔχη	0,45	»	»
» τὸ Λέβι τῆς Βουλγαρίας ἔχη	0,52	»	»
» ἡ Λιρέττα τῆς Ἰταλίας ἔχη	4,05	»	»
» ἡ Λίρα τῆς Τουρκίας ἔχη	37,80	»	»

α') Πόσες δραχμῆς κάνουν 10, 100, 170, 380, 800 κομμάρια ἀπὸ τὸ κάθε παραπάνω εἶδος ;

β') Πόσα ἀγοράζουμε ἀπὸ τὸ κάθε εἶδος μὲ 1870, 2600, 3640, 9825 δραχμῆς ; Καὶ πόσες δραχμῆς θὰ μᾶς μείνουν ;

γ') Πόσα ἀγοράζουμε ἀπὸ κάθε εἶδος μὲ 100 Ἀγγλικῆς λίρες, ὅταν ἡ Ἀγγλική λίρα ἔχει 360 δραχμῆς ;

17) Ἐνα ὑφασμα πουλιέται στὴ Γαλλία 6 φράγκα τὸ μέτρο.

- Πόσες δραχμές έχει τὸ μέτρο, ὅταν τὸ φράγκο ἔχη
2,80 τῆς δραχμῆς; 2,90 τῆς δραχμῆς; Καὶ πόσες
δραχμές ἔχει ἡ πήχη
- 18) Ἐνα ὕφασμα πουλιέται στὴν Ἀγγλία 2 σελίνια ἢ γιάρ-
δα. Πόσες δραχμές . . . γιάρδα, ὅταν τὸ σελίνι ἔχει
17,60 τῆς δραχμῆς; 19,50 τῆς δραχμῆς; Καὶ πόσες
δραχμές ἔχει ἡ πήχη
- 19) Ἐνας ἔμπορος ἀγόρασε ἀπὸ τὴ Γερμανία ὕφασμα μὲ
800 μάρκα. Πόσες δραχμές ἔχει τὸ ὕφασμα, ὅταν τὸ
μάρκο ἔχει 16 δραχμές, 17,60 τῆς δραχμῆς;

Τ Ε Λ Ο Σ

14,75

12,75

170

x

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1929

Αριθ. | Πρωτ. 4451
Διεκτ.

Πρὸς

τὸν κ. Κ. Ξ. Παπανικητόπουλον

Συγγραφέα διδακτικοῦ βιβλίου Δημοτικῶν Σχολείων

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι δι' ἡμετέρας ταῦταριθμὸν ἀποφάσεως ἐκδοθείσης τῇ 17^ῃ Σβρίου 1929 καὶ αὐθιμερὸν καταχωρηθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 99 (τεῦχος Β') φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως ἐνεκρίθη τὸ ὑφ' ὑμῶν συγγραφέν βιβλίον «**Ἀσκήσεις καὶ Προβλήματα Ἀριθμητικῆς διὰ τὴν Δ' τάξιν δημοτικῆς**» κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3438 διὰ μίαν ιριετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1929-30 ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐκτελεσθῶσιν αἱ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὑποδειχθεῖσαι τροποποιήσεις αἱ διατυπωθεῖσαι ἐν τῇ σχετικῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει αὐτῆς τῇ δημοσιευθείσῃ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 88 τῆς 31 Ἰουλίου 1929 (τεῦχος Β') φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ Ὑπουργὸς

Κ. Γόντικας